

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Postcheckrekening N° 3185.22

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

Over de Overtredingen in zake van Douanen en Accijnzen.

*Rede uitgesproken ter plechtige zitting van het Hof van Verbreking op 15 September 1938,
door den Heer A. GESCHÉ, Eerste Advocaat-generaal.*

Mijnheer de Voorzitter,
Heeren van het Hof,

Qu'en savantes leçons votre muse fertile,
Toujours joigne au plaisant le solide et l'utile.

't Is een flink voorschrift dat ik mij herinner en dat ik graag had gevolgd indien ik er toe bekwaam was geweest. Maar 't zijn Fransche verzen en mijn voordracht hoeft in Nederlandsch proza opgesteld.

Overigens is het terrein dat ik er voor gekozen heb zoodanig dor dat ik er geen plaats in gevonden heb voor 't kleinste bloempje dat er eenige bevalligheid zou aan geleend hebben.

Maar 't gaat over een stuk dat U meer dan eens in het verleden bekommerd heeft en dat zeker nog in de toekomst af en toe aan uwe overdenkingen zal worden voorgesteld en daarom zal het U dan toch, hoop ik, uwe welwillende aandacht niet onwaardig schijnen.

't Zullen eenige beschouwingen zijn met betrekking tot de fiscale misdrijven en inzonderheid de overtredingen der wetten van douanen en accijnzen.

Een eerste vraagstuk aan 't welk een bijzonder belang schijnt te moeten gehecht is het volgende : In de fiscale wetten, vooral in die van 26 Oogst 1822 en 6 April 1843, neemt de «boete» een voorname plaats in.

Welk is de eigenlijke aard dier boete?

Er bestaat daaromtrent van oudsher een leer waarbij zich de Belgische rechtspraak bijna bestendig heeft neergelegd.

Volgens die leer zou de fiscale boete moeten aanzien worden als hebbende een gemengd of tweeslachtig karakter. Ze *zou tegelijk* een straf zijn en een burgerlijke vergoeding.

Is die opvatting wel juist?

Ik heb daaraan steeds getwijfeld en ik meen niet een onbezonnen en hoogmoedige taak te hebben ondernomen met U hier mijn opwerpingen daartegen uiteen te zetten.

Er ligt, mijns inziens, iets onuitlegbaar en dat den geest verwart, in die gedachte zelve dat een *eenige* maatregel door den wetgever genomen tegenover zekere, door hem voorziene misdrijven, een tweeslachtigen aard zou kunnen bekleeden.

Wel kan men begrijpen dat, in het bepalen van dien maatregel, beschouwingen zijn tusschengekomen die van het normaal concept der strafregeling afwijken, dat de wetgever iets meer gewild heeft dan elken overtreder juist in verhouding met het door hem gepleegde kwaad te tuchtigen, dat, zooals het hier wel het geval schijnt geweest te zijn, het geldelijk belang van den Staat bijzonder werd beoogd; maar, dat daaruit zou moeten afgeleid worden dat men zou te doen hebben met een hybridisch

iets, dat zou samen en een schadevergoeding en een straf zijn, dat gaat me te ver.

't Lag zeker in het vermogen van den wetgever, benevens hun eigelijke bestraffing, de overtreders een zuivere burgerlijke schuld op te leggen en het beloop dezer op forfaitaire wijze vast te stellen, zoodanig dat ze zou dienen tot herstelling niet enkel van het leed aan de schatkist berokkend door iedere afzonderlijke daad waarvan voldoende bewijs zou hebben bestaan, maar ook gedeeltelijk van de schade door andere straffeloos gebleven overtredingen veroorzaakt.

Maar, opdat zulk stelsel zou mogen aanzien worden als wezenlijk bestaande, zou dit klaarblijkelijk uit de bepalingen der wet moeten voorkomen; zou door deze een duidelijk onderscheid moeten gemaakt zijn tusschen wat als straf wordt bedreigd, en wat als schadevergoeding.

Welnu, niets dergelijks kan in de wettelijke teksten ontwaard worden. Alleen worden er sommen geld in bepaald tot betaling derwelke de overtreder moet veroordeeld worden en wel uitsluitelijk onder de benaming van «boete».

Alhoewel dit woord «boete» in een anderen zin, dan dien eener eigenlijke «straf» gebruikt wordt, verplicht dan toch hier de eenheid van hetgeen waarop het toegepast wordt, te weten «zulk een geheel som», te kiezen tusschen die twee beteekenissen: ofwel een *loutere straf*, ofwel een *loutere schadevergoeding*: zooniet komt men er noodlottig toe, het te moeten aanzien alsof het een raadsel voorstelde.

Ook schijnt me het aangenomen stelsel van den tweeslachtigen aard der boete niets anders te zijn dan een mislukte poging, om dit raadsel op te lossen.

Zie hier, onder meer, zekere arresten welke op den grondslag van dit stelsel hun beslissing hebben gesteund:

Den 11 December 1911 verklaarde uw Hof dat de vader verantwoordelijk is voor de boete uitgesproken tegen zijn minderjarigen, bij hem inwonenden zoon, wegens frauden in zake van douanen en accijnzen. (Pas., 1912, I, 33, en de conclusiën van het openbaar ministerie.)

Den 13 November 1922 sprak het zich in denzelfden zin uit ten opzichte van een inbreuk op de wet van 29 Oogst 1919, betreffende de alcoholische dranken.

Om mijn betoog niet te bezwaren zal ik mij onthouden hier over te gaan tot een pleuterige

ontleding van die twee arresten en van de uitvoerige conclusiën van het openbaar ministerie, die het eerste voorafgingen en waarin de thesis der tweeslachtigheid der boeten, met aanvoering van al de mogelijke argumenten, tot staving ervan, werd uiteengezet.

Herleest dit alles en gij zult U, wellicht, bij mijn meening erover aansluiten, welke de volgende is:

Er wordt daarin wel beweerd dat de boete tweeslachtig is, dus tegelijk een straf en een burgerlijke schuld, maar wat men daaruit afleidt is ermee in open tegenstrijd, want dat is de burgerlijke verantwoordelijkheid van den vader voor het *geheel* beloop der boete en zulks laat niets over voor den gedeeltelijk straffelijken aard dier boete.

Voor een *straf* bestaat er geen burgerlijke verantwoordelijkheid tenzij, wat hier het geval niet is, en ook niet wordt beweerd, de wet, gansch uitzonderlijk, er anders over beschikke.

Ik leg er nadruk op: is de vader voor het *geheel* beloop der boete burgerlijk rekenplichtig, dan is het juridisch noodzakelijk dat die boete, niet voor het minste gedeelte, een straf inhoudt, dat zij uitsluitelijk een burgerlijke schuld weze.

't Zal U overigens niet ontsnappen dat, terwijl men dan toch aanhoudend het tweeslachtig karakter woordelijk inroept, als zijnde de echte basis der beslissing, heel de redeneering geleid wordt alsof het te bewijzen viel dat van «straf» geen sprake moge zijn. Het gebruik van zekere uitdrukkingen is daaromtrent bijzonder opmerkelijk, zooals namelijk «est surtout» of «est plutôt» une réparation civile.

De gedachte van straf staat in den weg en wordt zooveel mogelijk op zijde geschoven. Ze komt er tusschen, maar men bekijkt ze niet; en eens op haar het oog gesloten en de andere zijde alleen beschouwd, dan komt de gegrondheid der beslissing als wel bewezen voor.

't Is juist alsof men van het beginsel was uitgegaan dat de boete hier niets anders is dan een burgerlijke schuld. De stelling der tweeslachtigheid, die op den voorgrond stond, is allengs in de redeneering versmolten om in de beslissing, in dien zin, tot de eenheid uit te komen.

Den 3 Februari 1890 (Pas., 1890, I, 72) velde uw Hof een arrest dat alzoo in de notitie werd samengevat:

«De fiscale boeten, namelijk die welke be-

dreigd worden uit hoofde van ontduiking der inkom- en accijnzenrechten, hebben het karakter *niet van een straf*, maar wel van een *civiele vergoeding*.

»De subsidiaire gevangenis die enkel bijkomstig is, neemt deel in dit karakter en kan het voordeel der opschorsing toegestaan door artikel 9 der wet van 31 Mei 1889 niet genieten.»

De eerste dier twee volzinnen komt daar enkel voor als het beginsel aanwijzend waaruit de inhoud van den tweede, zijnde eigenlijk de eenige beslissing van het arrest, getrokken werd.

Welnu, is het niet bijzonder opmerkelijk dat, in dien eersten volzin, gezegd wordt dat de boete *niet* het karakter heeft van een straf, maar wel van een *civiele vergoeding*?

Wanneer hij dit schreef, heeft de opsteller der notitie zich in tegenstrijd gesteld met de bewoordingen van het arrest, want daarin werd enkel gezegd dat de inbreuken op de wetten van accijnzen *minder* den aard eener straf hebben, dan dien eener *civiele* schadeloosstelling, en dat de boete, in die materie, een *tweeslachtig* karakter bekleedt.

Maar waarom deed hij zulks? Was het niet omdat zijn persoonlijke zin der logica hem, misschien buiten zijnen wil, maar onweerstaanbaar ertoe genoopt heeft? Omdat hij begrepen heeft dat de theorie der tweeslachtigheid niet kon leiden tot wat het Hof beslist had en dat die beslissing niet verdedigbaar was dan voor zoo-veel men integendeel uitging van den grondregel, dat de boete uitsluitelijk een burgerlijke schuld uitmaakt.

Wel is waar kan uit de voorgeschiedenis der beschikking van artikel 100, tweede lid, van ons Strafwetboek afgeleid worden, dat de wetgever gewild heeft dat artikel 86 van dit Wetboek, luidens hetwelk de door onherroepelijke arresten en vonnissen uitgesproken straffen vervallen door het overlijden van den veroordeelde, niet toepasselijk zij op de fiscale boeten, alhoewel deze dan toch ook gedeeltelijk een straf wezen.

Maar, moet men zich, op dit stuk, aan den wil des wetgevers onderwerpen, belet zulks toch niet te bestatigen dat, door het uitdrukken van dien wil, de eenvoudige principieën der redeneerkunde werden miskend.

Men beroept zich gewoonlijk op de leer van Nypels.

Maar 't zij mij toegelaten hier eenige regels

uit het breedvoerig commentair, dat Nypels aan artikel 100 heeft toegewijd, over te schrijven.

Hij herneemt de woorden : «Lorsqu'elle aura pour effet de réduire les peines pécuniaires», en zegt daarop : «Cela veut dire que les articles » 73, 74 et 76, § 3, qui portent des peines considérablement réduites à raison de l'excuse » d'âge ou de surdimutité, restent sans application aux peines pécuniaires établies pour assurer la perception des droits fiscaux. C'est » là le sens grammatical et usuel du mot » «réduire» dans notre article.

» Mais ce mot a, de plus, ici un sens tout à fait conventionnel. Il signifie que les héritiers » du condamné, en matière fiscale, sont tenus » du paiement de l'amende, prononcée contre » leur autaur avant son décès.

» Personne assurément ne me croira sur parole. Il faut donc que je mette les pièces probantes sous les yeux du lecteur. »

En daarop wordt de voorbereidende bespreking op kortbondige, maar zeer volledige wijze weergegeven en het commentair wordt met deze woorden gesloten :

« C'est, je pense, assez clair et, après » avoir lu ce qui précède, on se dira sans doute » que, si la pensée du législateur (en ce qui » concerne les amendes fiscales) est nettement » exprimée dans les discussions du Code, on » n'en trouve aucune trace dans les termes de » l'article 100.

» Les tribunaux, s'ils sont appelés à résoudre » la question, auront à choisir entre le texte » de l'article 100 et le commentaire législatif. »

Men moet, zegde Horace, in de woorden van den meester niet zweren : *non est jurandum in verba magistri*.

Hier schijnt me daaraan iets te moeten toegevoegd : « bijzonder wanneer die meester zelf » bekent, dat, wat hij onderwijst, iets is waar- » aan niemand zal kunnen geloof hechten, iets » dat voorgesteld wordt als zijnde begrepen in » de draagkracht van zekeren wettelijken tekst » en waarvan dan ook geen het minste bewijs » in de bewoordingen van dien tekst te vinden » ligt; iets dat hij enkel aanneemt omdat het » hem schijnt uit de bespreking in de wet- » gevende Kamers te moeten afgeleid worden » en waarvan hij dan toch niet uitsluit, dat de » rechtbanken er wel niet eens zouden kunnen » mee zijn. »

Wel heeft men de moeilijkheid trachten te

ontwijken met aan den beweerden tweeslachtigen aard der fiscale boete een bijzonderen zin toe te schrijven. Men zou daardoor niet bedoelen dat de boete, voor een zeker onbepaald gedeelte van haar bedrag een straf zou zijn, en voor het overige burgerlijke schuld.

Geheel het beloop der boete zou dien laatsten aard bekleeden en, waarin ze dan toch iets van een eigenlijke straf zou ontleenen, zou bestaan in zekere bijzonderheden die niet vereenigbaar zijn met het rechterlijk concept eener loutere civiele verplichting.

Die bijzonderheden zouden namelijk de volgende zijn :

1° De boeten zijn vervangbaar door subsidiaire gevangzitting, hetgeen niet bestaan kan voor een burgerlijke verantwoordelijkheid;

2° Wanneer de overtreder te sterven komt vooraleer tegen hem een vonnis werd geveld, dat in kracht van gewijsde was gegaan, dan sterft de openbare actie uit;

3° De vervolgingen zijn onderhevig aan het vervallen door verjaring.

Maar hoe heeft men dan toch niet ingezien dat dit alle zoo vele teekens zijn waaraan eene straf zich laat erkennen, en dat daar waar ze voorkomen er geen spraak kan zijn van eene civiele schuld?

Moet, ondermeer en zelf in de eerste plaats, niet opgemerkt worden dat hetgeen eene straf moest zijn voor dengene die zelf de overtreding pleegde zich onmogelijk in een eenvoudige civiele schuld kan omvormen wanneer de plichtige komt te overlijden en dat eveneens het omgekeerde niet mogelijk is.

Redeneeren dan ook de voorstanders der hier bevochte thesis niet gansch verkeerd, wanneer zij die gemelde bijzonderheden voorstellen als een bewijs der gegrondheid dier thesis?

Zijn zij het niet die zelf die tegen de borst stuitende ontwijking der principen geschapen hebben?

Het voornaamste argument dat ze inbrengen en dat, in den schijn, als het sterkste voorkomt is dan ook, tusschen allen, in werkelijkheid, het meest onvaste.

Het wordt gestrokken uit het recht om te transigeeren dat door de wet aan de administratie wordt verleend.

In het advies van het openbaar ministerie dat het hooger vermeld arrest van 11 December 1911 voorafging, staat de volgende zin te lezen:

« Het ware *monsterachtig* te zeggen dat het

openbaar ministerie zou mogen transigeeren op de boeten tot dewelke de delicten van gewoon recht aanleiding geven. »

De regelen die daarop volgen wijzen uit dat zulks gezegd werd om te doen uitschijnen dat, in zake van douanen, de aan de administratie toegekende macht om transigeeren dan ook onbetwistbaar bewijs levert dat de actie tot toepassing der boeten in den grond verschillend is van die van het openbaar ministerie strekkende tot het toepassen van boeten wegens gewone misdrijven, dat de eerste niet een echte strafvordering uitmaakt.

Niet-vatbaarheid voor transactie is alzoo als kenmerk aangewezen van eene boete die niet een straf daarstelt.

Welnu, zeker is het dat de algemeene wet door hare bewoordingen enkel voor de boete en andere vermogensstraffen de transactie voorziet.

Maar is het dan niet even zeker dat transactie voor boete het vervallen der vrijheidsstraffen van rechtswege medesleept?

Volgt dit niet uit de beschikkingen van artikelen 229 en 247?

Verliest daardoor de gevangenis haar karakter van straf?

Bij elke gesloten transactie voor een daad hoofdens welke gevangenis en boete door de wet wordt bedreigd, gebeurt dan niet dat «*monsterachtige*» dat aangewezen werd als gehecht aan de enkele gedachte eener transactie die aan het openbaar ministerie zou toegelaten worden?

Het openbaar ministerie transigeert, wel is waar, niet zelf met den overtreder, maar het heeft de hand gedwongen : de gevangenisstraf waarvan hem alleen de vordering wordt opgedragen, wordt in de gevolgen der transactie begrepen en ten slotte loopt het uit juist alsof deze door het openbaar ministerie ware gesloten geweest.

Iets dat zonder mogelijken twist, niets anders is en zijn kan dan een «straf» in den eigenlijken zin van het woord, te weten eene gevangenzetting, is dus hier eindelijk vatbaar voor transactie.

De wetgever heeft dat gewild, en, dat het rechtstreeks zij of onrechtstreeks, is onverschillig. Het staat vast, het volgt noodlottig uit het recht om te transigeeren voor de boete.

Dat zulks tegenover de principen van een normaal strafprocesrecht verkeerd zij, komt

hier niet ter sprake. Het verbiedt staande te houden dat daardoor aan de boete zoo min als aan de gevangenis den eigenlijken aard van straf zou worden ontnomen.

Overigens, is het dan toch wel zeker dat transigeeren, voor het openbaar ministerie als iets monsterachtigs zou moeten aanzien worden?

Die vraag schijnt me niet uit filosofisch of ethisch oogpunt te moeten onderzocht worden, maar wel uit dit der positieve wetgeving, uit de concepten die deze in ons land en ook in andere landen waar de rechterlijke opvattingen met de onze vergelijkbaar zijn, hebben ingegeven.

Welnu, bij zekere onzer geburen veroorlooft sedert lang de wet transactie op zekere boeten.

In het Nederlandsche wetboek van strafwet vindt men namelijk de volgende beschikking :

« Het recht tot strafvordering wegens overtredingen waarop geene andere hoofdstraf gesteld is dan geldboete, vervalt door vrijwillige betaling van het maximum der boete op machtiging van den bevoegden ambtenaar van het openbaar ministerie binnen den termijn door hem te stellen (artikel 74, gewijzigd bij artikel 9 der wet van 15 April 1896. Strafwetboek, n° 70).

En, bij ons, werd op 10 Januari 1935, een koninklijk besluit uitgevaardigd dat wettelijke kracht ontleent aan de wet van 7 December 1934 (artikel 3) en luidens hetwelk, voor sommige misdrijven, het te niet gaan der publieke actie mag geschieden mits betaling eener zekere som geld door het openbaare ministerie te bepalen.

't Zij dan nog iedereen toegelaten zulks als afkeurenswaardig te oordeelen, het ontnemt niettemin alle kracht aan het argument dat in 1911 nog als afdoende scheen te mogen ingeroepen worden.

Ten slotte, mag, geloof ik, gerust beweerd worden dat tot het staven van het door mij aangevochten stelsel nooit voldoende bewijsgronden werden aangebracht.

Ook indien, zooals ik hooger zegde dit stelsel, algemeen door de Belgische rechtspraak gehuldigd werd, heeft uw Hof zich er toch minstens eens stellig tegen verzet en dit door een arrest dat het mij verheugt hier te mogen aanhalen.

Den 26 Januari 1925 (Pas., 1925, I, 117) hebt gij beslist :

Ten eerste dat de actie van de administratie tot toepassing eener boete wegens eene overtreding in zake van douanen en accijnzen, de «openbare actie» is en niet eene *burgerlijke actie* strekkende tot herstelling der schade door de overtreding veroorzaakt.

Ten tweede dat de boete ten opzichte van dengene die ze ondergaat het karakter van eene «straf» heeft alhoewel ze bestemd zij de administratie op forfaitaire (d.i. op vooruit vastgestelde) wijze vergoeding te doen bekomen voor de schade haar door de smokkelarijen berokkend.

Ten derde dat de verjaring der actie van de administratie tot invordering der boete in zake van douanen geregeld is door de wetsbepalingen nopens de verjaring der openbare actie.

Door dit arrest hebt gij, inderdaad, met de vroegere rechtspraak afgebroken.

Een hoogst opmerkenswaardige noot die de H. Paul Leclercq, alsdan eerste advocaat generaal, in de *Pasicrisie* onder dit arrest schreef, heeft heel het gewicht ervan doen uitschijnen en klaar betoond wat er verkeerd lag in de algemeene meening nopens den aard der fiscale boete en in de gevolgen die daaruit werden getrokken.

Met genoegen zult U daarna wel zeker vernemen dat ge niet alleen gebleven zijt om, op dit stuk, naar het herstellen der juridische waarheid te streven.

Er wordt gezocht naar de verklaring van bepalingen ons door den Nederlandschen wetgever nagelaten en ziehier wat een bijzonder doorkneede en ten rechte zeer beroemde ontleder van het Nederlandsch belastingrecht daaromtrent schrijft :

« Men heeft langen tijd gemeend dat de *straf* » in fiscale zaken niet alleen te dienen had als » zoodanig, doch tevens als schadevergoeding » aan den Staat voor wellicht vroegere begane » doch onontdekt gebleven overtredingen.

» Inzonderheid in zake invoerrechten en accijnzen bestaan vele afwijkingen.

» Er is een verschil in aard tusschen de strafbepalingen, bij voorbeeld der directe belastingen en die der invoerrechten en accijnzen; » verband houdende met het feit dat de eerste » eigen normalen belastingplicht regelen, de » laatste beroepmatige. Ook de strafomschrijving zelf is vaak eigenaardig althans afwijkende van die van het algemeen recht. Wel » gelden de algemeene regelen van dit recht in » principieel ook voor het fiscale, doch de afwij-

» kingen zijn langzamerhand zoo veelvuldig ge-
 » worden dat men ten slotte meent met een
 » geheel afzonderlijk recht te doen te hebben. »

En daar onder die noot :

« Dat niettegenstaande dergelijke zaken *straf-*
zaken zijn, zonder werd een en andermaal door
 » den Hoogen Raad beslist (5 Maart 1844, W. v.
 » H. R., 568, 22 Juni 1925, W. v. H. R.,
 » 11445). » (1)

In Maart 1929 werd in Nederland door de
 Ministers van Financiën en van Justitie een
 commissie ingesteld tot herziening van het fis-
 caal strafrecht, en in het verslag dat, in 1936,
 door die commissie werd opgesteld, komen
 zekere uitingen voor die me van aard schijnen
 U in de zienswijze te moeten versterken die U
 het arrest van 26 Januari 1925 heeft ingegeven.

Het zijn de volgende :

« De commissie is van oordeel dat zij, bij de
 haar opgedragen herziening van het fiscaal
 strafrecht, er naartoe moet streven om dit recht
 aan de algemeene bepalingen van het Wetboek
 van Strafrecht aan te passen.

» Vooropgesteld zij dat er, naar de meening
 van de Commissie, alle reden bestaat om de
 naleving van fiscale wetten op den voet van het
 algemeen strafrecht te verzekeren. Bij de be-
 lastingheffing toch zijn groote gemeenschaps-
 belangen betrokken omdat de belastingheffing
 beoogt den Staat geldmiddelen te verschaffen
 die voor zijn *instandhouding* en voor de *vervul-*
ling van de Staatswerkzaamheden noodig zijn.
 Bedoelde gemeenschapsbelangen worden in
 groote of kleinere mate aangetast, althans in
 « gevaar gebracht door niet-naleving van de
 » voorschriften van de belastingwetten. Het be-
 » antwoordt geheel aan het doel van het *straf-*
recht om, zoover dit noodig is, schending of
 » ingevaarbrengeing van die gemeenschapsbelan-
 » gen strafbaar te stellen, zooals ook in het
 » Wetboek van Strafrecht verschillende mis-
 » drijven en overtredingen zijn opgenomen als
 » onmisbaar bescherming tegen de aantasting
 » van den Staat en tegen de belemmering van
 » de staatswerkzaamheid.

» Wat de belastingontduiking betreft, moet,
 » zooals de Minister van Justitie bij de installa-
 » tie der commissie heeft gezegd, ook worden
 » gedacht aan de *rechtmatige belangen der eer-*
lijke belastingbetalers die, ten gevolge van de
 » belastingontduiking van anderen, onevenredig
 » zwaar worden belast. In dit verband moet ook
 » worden gelet op de schade, welke het eerlijk

» bedrijfsleven ondervindt van den handel in
 » frauduleus ingevoerde of vervaardigde goede-
 » ren. Door een en ander heeft de belasting-
 » ontduiking in zijn meer verwijderde gevolgen
 » een beteeckenis welke verwant is aan die van
 » de in het Wetboek van *strafbaar gestelde mis-*
drijven tegen het vermogen van anderen. Daar-
 » bij verdient het ook overweging dat bescher-
 » ming van de belangen der eerlijke belasting-
 » betalers, die immers zelf geenerlei maatregel
 » tegen genoemde benadeeling kunnen nemen,
 » bezwaarlijk anders bereikbaar is dan door dat
 » de Staat de naleving van de belastingwetten
 » door allen zoo goed mogelijk verzekert. »

Beter en meer doorslaand kon, mijns inziens,
 niet geredeneerd worden om te bewijzen dat de
 boeten welke door de wet tegen fiscale over-
 tredingen bedreigd worden, in gezonde rede,
 niet anders kunnen aanzien worden dan als
 zijnde eigenlijke straffen.

* * *

Dit gezegd zijnde, schijnt me een tweede
 vraagstuk te moeten behandeld worden, name-
 lijk dit der regeling van de rechterlijke vervol-
 gingen in zake van smokkelarij.

Meestal worden voor een en het zelfde ver-
 grijp samen vrijheidsstraffen en vermogenstraf-
 fen voorzien : maanden gevangenis moeten ge-
 paard gaan met zware boeten en verbeurdver-
 klaring van waren en vervoermiddelen waarvan
 de waarde niet zelden tot zeer hoge sommen
 geld belooft.

Of die gestrengheid niet in het algemeen als
 overdreven en in feite zeer vaak noodeloos moet
 aanzien worden is een vraag die dikwijls ge-
 steld werd en waarover de gedachten zelfs tus-
 schen de meestbevoegden zijn blijven uiteen-
 loopen.

Wat daarover de menigte denkt, weet ge wel:
 belastingontduiking, inzonderheid grenssmok-
 kelarij wordt als niet of weinig afkeurenswaard
 aanzien.

Men onderneemt het zeer graag en als het
 lukt, verheugt men er zich in als ware het een
 welgespeeld stuk.

Gesmokkelde waar vindt niet zelden meer
 bijval bij de verbruikers dan degene die zware
 belasting heeft moeten ondergaan, al wordt het
 hun dan ook aan niet of weinig minderen prijs
 bezorgd.

Om het leed dat daardoor berokkend wordt
 niet enkel aan de schatkist, maar ook aan de
 eerlijke mededingers van den ontduiker, aan de

handelaars die hunnen publiekrechtelijken plicht hebben vervuld, die hun deel hebben genomen in het voorzien van staatsbehoeften, bekommert men zich niet.

Hoe betreurlijk en laakbaar die algemeene zielstemming moge wezen, ze bestaat en ze schijnt niet voor lang te moeten uitsterven. En welk zijn de gevolgen er van? De bestendige en steeds toenemende menigvuldigheid der overtredingen, en het overgroot deel dezer die aan bekeuring ontsnappen, zoo ijverig ze mogen worden opgezocht. Maar wat nog meer dient opgemerkt is het gering tal gevallen waar, alhoewel regelmatig bekeuring geschiedde, de rechterlijke macht geroepen wordt om over de toepasselijkheid der door de wet voorziene bestraffing uitspraak te doen.

Wat ons land betreft, kan ik hier geene zekere cijfers aanbrengen, maar, in Nederland, waar de toedracht op dit stuk, naar evenredigheid, niet zeer verschillend moet zijn van degene die bij ons zou kunnen bevonden worden, werden door hoogergenoemde commissie daaromtrent nauwkeurige inlichtingen ingewonnen en ziehier wat daardoor aan het licht werd gebracht.

In de jaren 1928 en 1929 werden er 54.000 fiatten en 55.000 transactiën gesloten. (Verslag der commissie, blz. 22, noot 2.)

Misschien zult U nieuwsgierig zijn te weten wat door dit woord «fiatten» bedoeld wordt.

Vanderpoel geeft er de omschrijving van in zijn boek: *Wetgeving op in-, uit- en doorvoer en de accijnzen in het algemeen* (blz. 405, noot):

« Fiatten, zegt hij, zijn volgens M. M. dd. 17, » 1917, nr 159 (I en A) te beschouwen als door » hogere aan lagere ambtenaren gegeven in- » structies. Die instructies houden in den regel » mededeeling in, dat aangeboden documenten » geacht kunnen worden zoodanig te luiden, dat » zij overeenstemmen met de goederen. Dit heeft » in het algemeen op zijn beurt weer ten ge- » volge, dat, waar de documenten nu met de » goederen overeenkomen, aanleiding om het » gebeurde als overtreding te beschouwen niet » meer bestaat en bekeuring dus achterwege » blijft. »

Indien ik mij in de opvatting van dien uitleg niet bedrieg, moeten eigenlijk de «fiatten» niet in aanmerking komen bij het berekenen van het tal overtredingen die aan het beslechten door de rechtbanken worden onttrokken.

Het zijn gevallen waar, in den schijn, wezenlijk overtreding werd gepleegd maar, waar do-

cumenten hebben kunnen aangebracht worden volgens welke mag aangenomen worden dat geen inzicht tot belastingontduiking bestond.

Maar, dit vervallende, blijft dit verbazend cijfer van transacties : 55.000!

Daarop schijnt me nadruk te moeten gelegd.

Is zulks niet van aard gewetensonrust te verwekken? Wijst het niet op wat te licht gebruik van het recht om transigereen?

Al te strenge wetten werden ten allen tijde als ondoeltreffend bevonden: of wel liet men ze doodeenvoudig vervallen, of wel nam willekeur hunne plaats in, waardoor, minstens in den schijn, onrechtmatige verzachting ervan bekomen werd.

Transactie wordt hier formeel door de algemeene wet van 26 Oogst 1822 voorzien. Naar luid van artikel 208 dier wet, mag namelijk straf van gevangenis niet worden opgelegd, in het gemeen, wanneer uit hoofde van verzachtende omstandigheden de zaak, naar artikel 229, voor boete en verbeurdverklaring, bij wege van transactie is afgedaan, en, anderzijds, beslist artikel 229 dat, wegens alle overtredingen dezer wet (en der bijzondere wetten op den ophef der accijnzen) zal door of op autorisatie der administratie omtrent geldboete, verbeurdverklaring en het sluiten der fabrieken of werkplaatsen kunnen worden getransigeerd, zoo dikwijls verzachtende omstandigheden de zaak vergezellen, of als aannemelijk kan worden gehouden dat de overtreding eerder aan verzuim of abuis dan aan een oogmerk tot opzettelijke fraude moet toegeschreven worden. »

Welke overtredingen worden hier bedoeld?

Ongetwijfeld degene door de voorgaande artikelen omschreven.

Welnu, het kenmerk dezer is juist dat ze met *opzet* worden begaan, dat het beraamd inzicht fraude te plegen een hunner wettelijke bestanddeelen uitmaakt. Zoo voornamelijk deze door artikel 205 voorzien en die daarin alzoo bepaald worden: «pogen of bestaan, zonder eeni- » ge verklaring of aangifte aan de eerste wach- » ten of op de kantoren waar zulks behoort en » alzoo frauduleuzelijk het koninkrijk in-, uit- » of door te voeren. »

De gedachte dat bij zulk eene daad, voorbedachtheid of, zooals artikel 229 zich uitdrukt, oogmerk tot opzettelijke fraude zou kunnen ontbreken, bedraagt in zich zelve een in het oog springende tegenstrijdigheid.

Het punt kwam ter sprake in den loop der

voorbereidende bewerking der wet door de sectiën der Staten-Generaal.

Er werd gevraagd: «mag men transigeeren op de straf door artikel 205 bepaald?» En, men steunt zich algemeen op het kort antwoord dat die vraag vanwege de regeering bekwam, om aan te nemen dat artikel 229 in zijn geheel toepasselijk is op de straffen van artikel 205, te weten dat: niet alleen wanneer verzachtende omstandigheden voorkomen, maar ook in de tweede onderstelling: dit is mogelijk gebrek aan opzet, eerder verzuim of abuis.

Het antwoord luidde alzoo: «Ja, indien de omstandigheden waarvan artikel 229 melding maakt met de fraude verbonden zijn.»

Het ware wenschelijk geweest dat de Minister zich wat minder laconisch en meer nauwkeurig zou hebben uitgedrukt; maar, mits dan toch, zooals hooger gezegd, vermoeden dat er geen bedrieglijk inzicht zou hebben bestaan, wanneer voorbedachtheid van fraude, juist een der bestanddeelen der overtreding uitmaakt, onmogelijk is, zouden mijns dunkens, nooit de woorden van den Minister anders hebben mogen opgevat worden dan alsof zij hadden geluid:

«Ja, maar wel te verstaan, enkel voorwat betreft de verzachtende omstandigheden waarvan sprake in artikel 229, indien die omstandigheden met de fraude verband houden, maar natuurlijk niet voor zooveel dit artikel de mogelijkheid voorziet van enkel verzuim of abuis en bijgevolg afwezigheid van opzettelijke fraude.»

Maar, men heeft het anders opgenomen en gedurig is men overgegaan tot transactie daar waar geene verzachtende omstandigheden konden bevonden worden en waar ongetwijfeld opzettelijke ontduiking voor de handen lag.

Zou ik mij bedriegen met zulks als verkeerd en openlijk in strijd met de bedoeling der wet aan te wijzen?

Alle onrust moet daaromtrent uit mijn geest verbannen worden, wanneer ik mijn oogen laat vallen op dit zoo klaar en bondig artikel 230, waarop zij die met de vervolging der overtredingen zijn gelast, de hunne schijnen te sluiten:

«Alle transactie, zegt het, is verboden, wanneer de overtreding moet worden gehouden voor genoegzaam in rechte te kunnen worden bewezen, en aan het oogmerk eener opzettelijke fraude niet kan worden getwijfeld.»

Ik denk mij niet aan ernstige tegenspraak bloot te stellen met hier te verklaren dat dit verbod dagelijks over het hoofd wordt gezien.

Hoe zeer het mij spijte, ben ik dan toch verplicht te zeggen dat al dat ik over het laakbare daarvan zeggen moge, binnen de grenzen der *theorie* blijven moet.

Quid tristes quaerimoniae

Si non supplicio culpa reciditur!

Aan het voorschrift van artikel 230 is geen sanctie gehecht.

Hij wien hier de wet beteekent dat hij iets niet doen mag is ook hij die het straffeloos toch doen zal, indien hij het goed vindt.

De willekeur van de administratie bekomt hier overigens hare volledige bescherming en aanmoediging in de beschikkingen van artikel 247, hetwelk namelijk de indeeling der vervolgelingen tusschen het openbaar ministerie en de administratie regelt wanneer uit dezelfde daad van overtreding der wetten op het stuk van in- en uitgaanrechten en accijnzen, twee verschillende actiën voortspruiten waarvan de eene moet worden aangebracht door het openbaar ministerie, te weten deze die tot toepassing aan vrijheidstraffen strekken en de andere door of namens de administratie, te weten deze strekkende tot toepassing van vermogensstraffen (boeten, verbeurdverklaringen of sluiten van fabrieken en werkplaatsen).

De voornaamste zin van dit artikel is wel de laatste: «en zal, in dat geval *door het openbaar*» ministerie niet worden geageerd alvorens de » administratie van hare zijde aanklacht heeft » gedaan of de actie aangebracht.»

Onder voorbehoud van wat ik verder daaromtrent, zinnens ben uiteen te zetten, bepaal ik me hier er op te wijzen dat die bijzondere beschikking wel voor de administratie de onbeperkte mogelijkheid schept, *feitelijk* met alle hoegenaamde overtredingen, zoo grof ze mogen wezen, zoo streng ze door de wet strafbaar mogen zijn verklaard, naar willekeur te werk te gaan.

De ondergeschiktheid der actie van het openbaar ministerie aan die der administratie wordt daardoor zonder mogelijken doeltreffenden tegenstand in alle geval vastgesteld.

Aan het oordeel, en dus gebeurlijk aan het welbehagen van de administratie wordt overgelaten te beslissen of al dan niet een op heeterdaad betrapte smokkelaar voor de rechtbank zal gedaagd worden om er zich voor zijn daad te verantwoorden.

Onthoudt zij zich hare actie aan te brengen, dan heeft zij over de redenen die haar daartoe

hebben aangezet geen rekenschap te geven : zij heeft aldus besloten en daarbij blijft het zoo.

Was de daad niet met vrijheidsstraf strafbaar? Bestond er geen stellig bewijs van voorbedachte rade? Dat zijn vragen waarop zij het antwoord niet schuldig is.

Ligt daarin groot kwaad?

Indien men zich op den grond der principen stelt en alleen onder 't oog brengt wat normaal van de wetgeving moet geleverd worden in de regeling van al wat eenigszins de gemeenschapsbelangen en de openbare orde raakt, kan het antwoord niet anders zijn dan «ja».

Een wet die, in een harer artikelen, aan het bestuur op gebiedende wijze iets verbiedt en waarin een ander artikel te vinden ligt waarbij aan hetzelfde bestuur het middel geboden wordt dit verbod vrij te ontwijken, is wel zeker iets verwerpelijk en dat niet zou mogen bestaan.

Maar, indien men de vraag enkel langs den praktischen kant beschouwt, zou het antwoord wellicht «neen» kunnen luiden.

Men denke immers aan de zoo talrijke gevallen waar, volgens de bewoordingen van artikel 229 «aan het oogmerk eener opzettelijke fraude niet kan worden getwijfeld», maar waar dan ook het gesmokkelde van geringe waarde is, waar het enkel dienen moet tot het persoonlijk verbruik van den ontduiker, dan komt de gestrengheid der wet als overdreven voor, als buiten alle verhouding met de moreele zwaarwichtigheid der daad en moet iedereen het menschelijk richtig achten dat de zaak door een vergelijk zachter moge afgedaan worden.

Anderzijds, welk verschrikkelijke overlast voor de rechtbanken indien artikel 230 door de administratie steeds stipt nageleefd werd!

Die beschouwingen beletten mij de administratie voor haar gebruikelijke doenwijze te durven laken.

Mijne bedoeling met op de onwettigheid daarvan te wijzen is dan ook meer, om niet te zeggen enkel, te doen uitschijnen dat eene ernstige herziening der wet, in dit verband niet alleen wenschelijk is, maar als zich waarlijk opdringend, moet aanzien worden.

Hoogst zou het mij verheugen indien onze regeering het voorbeeld van haar Nederlandsche gebuur wilde navolgen om in dit domein onze wetgeving te verbeteren.

Hierbij mag ik mij echter niet bepalen.

Buiten het bijzonder punt dat ik even behandelde, zie ik bijna al de beschikkingen der be-

staande wetgeving als zijnde heden op klare wijze verklaard en de moeilijkheden tot dewelke zij aanleiding hebben gegeven onherroepelijk opgelost dank zij namelijk de schrandere en doorzichtige studiën van zekere rechtsgeleerden, waartusschen ik met genoegen drie Belgen noemen mag, te weten Hendrik Adan, Roger Janssens de Bisthoven en Gustaaf Neven.

De voornaamste punten zijn de volgende :

In elk geval dat uit dezelfde daad twee verschillende actiën voortspruiten waarvan de eene door het openbaar ministerie en de andere door of namens de administratie moet worden aangebracht is de actie van het openbaar ministerie aan die van de administratie ondergeschikt. Het openbaar ministerie wordt de macht ontzegd een bekeurde voor de rechtbank te dagen om de door hem opgelopen vrijheidstraffen te doen uitspreken, zoo lang er door de administratie niet werd geageerd tot het toepassen der vermogenstraffen, waarvan het vorderen aan haar alleen toebehoort.

Doet het geval zich voor dat de administratie zich onthoudt hare actie in te dienen, dan mag haar daarvan geene rekenschap worden gevraagd, al moge zij ook eene klacht hebben aangebracht, en daardoor de voorloopige inhechtenisneming van den bekeurde hebben bekomen en een rechterlijk vooronderzoek hebben uitgelokt, waaruit voldoende bewijs der overtreding zou bekleken zijn. Zij handelt niet, geen mogelijk optreden van het openbaar ministerie tot vordering der vrijheidstraffen, geen mogelijk aanhangig maken der zaak voor eene rechtbank.

Hier dient misschien te moeten opgemerkt dat er eenigszins verschil bestaat in de wijze waarop om het vereischte samenbestaan der twee actiën te verwezenlijken, respectievelijk in Nederland en in België wordt gehandeld.

In België wordt enkel door de administratie dagvaarding uitgegeven en het is daarna slechts ter zitting dat het openbaar ministerie zijne vordering tot vrijheidstraffen uitbrengt.

Integendeel, dagvaarden in Nederland openbaar ministerie en Rijksadvokaat te zamen, in den regel in één dagvaarding.

Hieromtrent velde de Hoge Raad den 15 November 1926 (W. v. H. R., 11603) een mijns inziens zeer merkwaardig arrest.

«De wet,» wordt daarin verklaard, «kent niet behandeling op den grond van twee exploiten

te zamen dagvaarding uitmakende, doch op zich zelf daarvoor onvoldoende zijnde. » (2)

Misschien wel zou het geraadzaam zijn dat op dit stuk de Nederlandsche praktijk door de onze nagevolgd worde.

Er bestaat hier immers merkelijk verschil met wat ons Wetboek van strafvordering beschikt nopens de uitwerking eener dagvaarding uitgaande van de «burgerlijke partij».

Luidens artikel 182 van dit Wetboek worden de zaken welke tot de bevoegdheid der correctioneële rechtbank behoren, bij deze aanhangig gemaakt, namelijk door de dagvaarding welke rechtstreeks gedaan wordt aan den beklaagde door de burgerlijke partij.

Dit beteekent dat de dagvaarding uitgaande van de burgerlijke partij volstaat opdat de rechtbank genoopt zij de zaak te behandelen alsof er ook door het openbaar ministerie dagvaarding gegeven werd, moge het zich inderdaad opzettelijk daarvan onthouden hebben, dat, welke ook de houding van het ter zitting zetende lid van het Parket moge wezen, de rechtbank na te gaan heeft of het aangeklaagd misdrijf gepleegd werd, en, in geval daarvan voldoende bewijs, den beklaagde te bestraffen, dit is hem door de wet voorziene vrijheid- en vermogensstraffen toe te passen, juist alsof de openbare actie door den prokureur des Konings zou aangebracht geweest zijn.

Welnu, in de algemeene wet van 1822 is geen dergelijke beschikking te ontwaren.

Heel verschillend is, integendeel, in zijne bevoordingen en in zijn blijkbaren zin, artikel 247 dier wet :

« In die gevallen, » zegt het « .. zullen beide de actiën gelijktijdig worden geïnstrueerd en daarop bij een en hetzelfde vonnis worden recht gesproken; en zal, in dat geval, door het openbaar ministerie niet worden geageerd, alvorens de administratie van hare zijde aanklachte heeft gedaan of de actie aangebracht. »

Wel mag aangenomen worden dat, de twee actiën — alzoo voorzien zijnde ingediend — de rechtbank, in geval van, volgens haar, genoegzaam bewijs, niet enkel de macht, maar zelf de verplichting zal hebben, zoowel de vrijheidsstraffen als de vermogensstraffen toe te passen, al ware het dan ook dat het ter zitting zetende lid van het openbaar ministerie de meening zou hebben uitgedrukt dat er geen aanleiding bestond tot bestraffing.

Maar desniettemin moet de vraag gesteld worden :

« Is er wel gebeurd wat de wet vereischt om het mogen geschieden van die gelijktijdige instructie en het rechtspreken bij een en hetzelfde vonnis? Zijn er wel twee actiën aangebracht? »

De wettelijkheid der praktijk in België gevolgd, veronderstelt ten minste dat de dagvaarding der administratie van rechtswege de actie van het openbaar ministerie heeft medegesleept, dat, in zake van douanen en accijnzen, het aanhangig maken der zaak vóór de rechtbank, juist zoo volkomen en in dezelfde mate geschiedt als die welke, op het gebied van het gewoon strafrecht, de enkele dagvaarding der burgerlijke partij teweegbrengt.

Is zulks niet in tegenstrijd met de teksten eenerzijds van artikel 182 van het Wetboek van Strafvordering en, anderzijds, van artikel 247 der algemeene wet van 1822, en is het wel vereenigbaar met het thans vaststaande stelsel dat de actie van de administratie in zake van douanen en accijnzen niet mag gelijkgesteld worden met die van eene burgerlijke partij?

Een ander punt waaromtrent alle twist actueel uit den weg schijnt geschoven is dit van het mogelijk instellen van een rechterlijk vooronderzoek en de desgevallend daarbij komende voorloopige inhechtenisneming van den bekeurde.

Ik repte er hooger reeds terloops een woord over als ware het iets volstrekt zeker.

Is de daad tegelijk strafbaar met vrijheids- en vermogensstraffen, dan geeft de door de administratie ingediende klacht de macht aan het openbaar ministerie een eisch tot meer opheldering der zaak en nauwer navorsching der bewijzen door den onderzoeksrechter uit te brengen.

Uw Hof heeft daaromtrent den 24 November 1891, op de conclusiën van den H. advocaat generaal Bosch (zie Pas., 1892, I, 25) een arrest geveld waarvan de beweegredenen iedereen overtuigd hebben en bij hetwelk de daaropvolgende rechtspraak zich steeds heeft neergelegd.

Het alzoo ingesteld onderzoek kan geen aanleiding geven tot eene beslissing der raadkamer waardoor de verdachte voor de rechtbank zou verzonden worden : anders, zou immers de beschikking van artikel 247 die den voorrang aan de administratie toekent om rechterlijke bestraffing te vorderen, gekrenkt worden.

Het zal enkel dienen tot voorlichting der twee aan te brengen actiën.

De onderzoeksrechter zal het dossier zijner werkzaamheden bij den prokureur des Konings indienen. Deze zal van de raadkamer, zonder meer, de ontlasting van den onderzoeksrechter verzoeken en daarna het dossier aan de administratie overmaken, om door haar beslist te worden of ja dan neen de zaak voor de boetraffelijke rechtsmacht moet aangebracht worden.

De voorloopige hechtenis des verdachten mag geschieden in elk geval waar gevangzetting door de wet wordt bedreigd.

De smokkelaar op heeterdaad betrapt wordt onverwijld op den eisch van den prokureur des Konings ter beschikking van den onderzoeksrechter gesteld en deze verleent een bevel tot aanhouding, dat geldig is voor veertien dagen. Indien, vóór het verloop van dit tijdperk, de vervolging vóór de rechtbank is ingespannen, wordt het bevel definitief tot de eindbeslissing, zoo niet moet de aangehoudene in voorloopige vrijheid gesteld worden.

* * *

Over dit alles hoeft, meen ik, niet meer breedvoerig uitgewijd. Maar er blijft eene netelige kwestie over, te weten die van het beroep en de voorziening in verbreking.

Bestaat tusschen de actie der administratie en die van het openbaar ministerie nog hetzelfde verband, na dat de zaak eens door den rechter van den eersten graad werd beslecht?

Uw Hof deed meermalen uitspraak daarover, maar niet steeds in denzelfden zin.

De moeilijkheid schijnt voort te spruiten uit een verwarring waarin men zich licht leiden laat tusschen twee instituten die, alhoewel niet zonder verhouding onder elkaar, dan toch in den grond onderscheiden zijn: dit der transactie en dit van het voorgaan der administratie ten opzichte der rechterlijke vervolgingen.

Wanneer artikel 247 der algemeene wet (laatste zin) beschikt dat, door het openbaar ministerie niet zal worden geageerd alvorens de administratie van hare zijde klacht heeft gedaan of de actie aangebracht, dan leidt het daardoor een natuurlijk gevolg af uit het recht om transigeeren dat door artikel 229 aan de administratie wordt toegekend.

Zoolang er nog enkel bekeuring geschiedde en tot een vooronderzoek wordt overgegaan, kan op de vraag: of het openbaar ministerie reeds zijne actie voor het gerecht mag inspannen, stellig worden geantwoord: « Neen, want

de administratie *mag* transigeeren, » en, gedurende die periode, komen alzoo: voorrecht der administratie en recht van de administratie om transigeeren als twee gelijkwaardige begrippen voor.

Maar die gelijkwaardigheid mag niet worden aanzien als voortbestaande wanneer eens de procedure voor de rechterlijke macht aanhangig is gemaakt.

Van het ageeren bedoeld door artikel 247, kan er alsdan geen sprake meer zijn. Het heeft plaats gehad. De administratie heeft van haar prioriteit gebruik gemaakt. Het verband van oorzaak tot effect tusschen recht om transigeeren en prioriteit kan onmogelijk nog bestaan. En indien transactie dan nog mag gebeuren en doeltreffend zijn kan, is het vermogen daartoe in aard noodzakelijk verschillend geworden. Het kan niet meer zijn dan een daad waardoor de actie van het openbaar ministerie zal te *niet gaan*, hetgeen heel wat anders is dan niet te mogen ingesteld worden.

Daaruit moet, volgens mij, met volstrekke zekerheid afgeleid worden dat het voortbestaan van het recht om transigeeren niet eene reden zijn kan om aan het openbaar ministerie het recht te ontkennen zich tot het hooger gerecht te richten om hervorming of vernietiging te bekomen der beslissing die op zijn regelmatig aangebrachte actie uitgesproken werd.

Tevergeefs zou men op dit stuk een onderscheid willen maken tusschen het handelen voor den eersten rechter, en dit in beroep en in verbreking, welke niets anders zijn dan het handhaven en het voortzetten van een en dezelfde actie. Transactie, ik herhaal het, kan geen andere mogelijke uitwerking meer hebben dan die actie te *doen vervallen*.

Zou, er nochtans, zooals beweerd wordt, een andere verhindering bestaan aan alle instantie in beroep of cassatie, welke van het openbaar ministerie afzonderlijk en uitsluitelijk zou uitgaan?

Men meent dit beletsel te moeten vinden in de bepaling van artikel 247, volgens hetwelk: « beide de actiën gelijktijdig zullen worden geïnstrueerd en daarop bij een en hetzelfde vonnis worden recht gesproken. »

Maar daartegen moet, meen ik, opgeworpen dat die bepaling enkel betrekking kan hebben op hetgeen gebeuren moet in eersten aanleg.

Ik zegge terstond dat mijn oordeel daaromtrent met de Nederlandsche leer overeenstemt.

Vanderpoel schrijft, alsof zulks geen twijfel leiden kon : « Wel zou men kunnen opmerken, » dat de bepaling van artikel 208, naast artikel » 247 dan geheel overbodig is, doch die bewe- » ring gaat alleen op voor de *proceduur in eer- » sten aanleg, want in beroep is de officier van » justitie niet meer gebonden aan het voorgaan » der administratie.* » (3)

Ziehier dan ook een uittreksel van een officiëlen brief uitgaande van den Minister van Financiën in Nederland, gericht tot zijn collega, den Minister van Buitenlandsche Zaken, en waarvan ik door den diplomatischen weg kennis kreeg, ten gevolge eener door mij ingediende vraag :

« En ce qui concerne la question de savoir » de quelle manière il y a lieu de procéder quant » à l'appel et la cassation dans des cas où aussi » bien l'Administration que le ministère public » ont intenté des poursuites, la loi général, si ce » n'est au sujet de l'introduction d'une affaire » pénale en première instance, ne contient au- » cune disposition.

» En principe, aussi bien l'Administration que » le ministère public, chacun en ce qui concerne » les poursuites intentées par lui, peuvent aller » en appel et en cassation. (Quoi qu'il en soit, » la pratique est fixée, en ce sens que, dans pa- » reil cas, l'Administration prend l'initiative, le » ministère public se joignant alors à elle en » règle générale.) »

Die meening heeft overigens niet alleen voor haar den tekst van artikel 247, maar ook het normaal begrip van den toestand wanneer eens de zaak door den rechter van eersten aanleg afgedaan is. Dan is er gebeurd wat artikel 247 vereischt : eene gelijktijdige instructie greep plaats, een en hetzelfde vonnis werd geveld en alle reden ontbreekt voortaan om niet toe te laten dat alleen het openbaar ministerie optrede om het vonnis aan te vechten in het gedeelte ervan dat zijne actie betreft.

Men denke maar enkel aan het geval waar de eerste rechter alhoewel het aangeklaagd delict bewezen hebbende verklaard en aan de betichte de volledige door de wet voorziene vermogensstraffen toegepast, zich zou onthouden hebben, hetzij voor het geheel, hetzij voor gedeelte, de door het openbaar ministerie wettelijk gevorderde vrijheidsstraffen uit te spreken.

Kan men zich inbeelden dat het beroep van het openbaar ministerie zou moeten niet ont-

vankelijk verklaard worden om reden er niet ook door de administratie beroep werd ingediend?

De administratie heeft bekomen al wat ze vorderde, al waartoe ze recht had. Zij heeft er hoegenaamd geen belang bij de zaak voor het hooger gerecht aan te brengen : zelfs, indien ze het toch deed en, verondersteld zijnde dat zij er macht zou toe hebben, zou het ten haar nadeel kunnen uitloopen; ze zou immers betichte kunnen zien vrijgesproken worden en ontlast van de vermogensstraffen die zij tegen hem bekwam, want hare actie is de openbare actie en de belangen van den betichte zouden door haar beroep weer op het spel staan.

Overigens, tot voortageeren heeft zij niet alleen geen plicht, maar zelfs geen recht. Haar vermogen bepaalt zich inderdaad bij het vorderen der pecuniaire straffen en indien, zooals even gezegd, hare actie de openbare actie is, staat ze toch niet gelijk met die van het openbaar ministerie, welk, wanneer de veroordeelingen die het eischte uitgesproken werden, dan toch nog de gevelde beslissing uit hoofde van onwettelijkheid mag aantasten.

Het beroep van de administratie, zou in zulk geval, moeten verworpen worden als niet ontvankelijk zijnde. En alzoo ontstaat er hier volstrekte onmogelijkheid om nog over te gaan tot eene gelijktijdige instructie en om een en hetzelfde vonnis uit te spreken.

Dit enkel voorbeeld schijnt me te volstaan, tegelijk om te beletten en dat de laatste zin van artikel 237 aanzien worde als toepasselijk op de proceduur in beroep en in verbreking en om niet daarin een reden te vinden om aan het openbaar ministerie het recht te ontkennen om alleen elke dier twee procedures in te stellen.

Het tegenovergestelde beweren zou er op neer komen het vonnis in eersten aanleg onaantastbaar te verklaren telkens het aan de administratie voldoening heeft gegeven, onder enkel voorbehoud van het geval voorzien bij het decreet van 16-24 Oogst 1790, titel VIII, artikel één, en de wet van 20 April 1810, artikel 46.

Aan die beschouwingen denk ik er nog eene te mogen toevoegen.

De administratie is niet eene burgerlijke partij.

Desniettemin wordt er over hare actie in zeker opzicht door de algemeene wet op dezelfde wijze beschikt als door het Wetboek van Strafvordering omtrent de actie der burger-

lijke partij, wanneer deze gelijktijdig met die van het openbaar ministerie ingediend werd.

Inderdaad, volgens artikelen 153, 161, 189 en 190 van het Wetboek van Strafvordering moet er alsdan gelijktijdig worden geïnstrueerd en rechtgesproken op de vraag der burgerlijke partij en op den eisch van het openbaar ministerie tot het opleggen der straffen welke de wet tegen de aangeklaagde daad bedreigt. En dit is juist ook wat door artikel 247 algemeene wet wordt bevolen.

Welnu, hoe wordt zulks verstaan?

Als uitsluitelijk betrekking hebbende op de proceduur in eerste instantie.

Daaromtrent bestaat eensgezindheid tusschen leer en rechtspraak. (4) Eens de zaak in eersten aanleg beslecht, worden de twee actiën, tot dan in innig verband, van elkander los en bekomen ze ieder hun vrijen en onafhankelijken loop.

Voor het eenzijdig optreden tot hervormen of vernietigen van het gevonnisse staat de weg open aan de burgerlijke partij en aan het openbaar ministerie.

Tevergeefs vraag ik mij dan af, waarom het anders zou gelegen zijn met de twee actiën op het stuk van douanen en accijnzen: die van de administratie en die van het openbaar ministerie.

Indien het gelijktijdig instruiseren en rechtspreken in zake van misdrijven van gewoon recht niet belet dat die twee actiën onafhankelijk worden na het beslechten der zaak in eersten aanleg, kan evenmin in dergelijke proceduurregeling een hindernis gevonden worden aan dit onafhankelijk worden der twee actiën tot welke aanleiding geven de overtredingen in zake van douanen en accijnzen.

* * *

Tweemaal gedurende het verleden jaar werd de rustige loop onzer werkzaamheden door droevige gebeurtenissen onderbroken.

Tweemaal zagen wij den somberen sluier des doods zich uitstrekken over de zoo innig vereenigde familie, die ons gezelschap uitmaakt.

Met een beklemd hart moesten wij, op eenige weken afstand, het laatste vaarwel aan Eere-raadsheer baron Gendebien en aan Eerevoorzitter Masy zeggen. Er werd destijds reeds aan hunne nagedachtenis de verschuldigde hulde gebracht. Lijkreden werden uitgesproken waarin hunne uitstekende verdiensten verzameld werden en erin voorkwamen als zoovele fraaie bloe-

men op hun stam, geplukt door vrome handen die ze voor eeuwig tegen alle verwelking wilden behoeden.

Aan die ruikers zou ik niets kunnen toevoegen dat ze mooier zou maken.

Alleen wil ik U, in deze plechtige gelegenheid, verzoeken nog eens, zoo ge het toen deedt, met dezelfde vroomheid, het beeld dezer twee diep betreurde collega's in uwe harten te laten oprijzen en er de trekken in te beschouwen waardoor ze zich aan onze bewondering en aan de blijvende getrouwheid onzer eerbiedige gedachtenis opdringen.

't Zijn voor beide, wel die van den volmaakten magistraat, van den magistraat in den hoogsten en edelsten zin van het woord.

Zij verkozen hun stand omdat zij een diep gevoelen hadden van zijn waardigheid, omdat ze wisten dat er niets meer onontbeerlijk is aan het bestaan zelf van een Staat, aan maatschappelijke orde en vrede dan een wel ingerichte en wel ingedeelde justitie.

In een oogenblik waar tusschen het Engelsch volk opbruising heerchte en er omwenteling gevreesd werd, klonk boven het rumoer in de straat en in het Parlement de kalme en krachtige stem van Gladstone ongeveer als volgt:

« Men werpe om wat men wil, indien we maar onzen « lord Chief Justice » behouden, is alles gered. »

Door die figuurlijke spreekwijze uitte de groote staatsman een gedachte die in alle landen van de beschaafde wereld als een axioma moet aanzien worden.

Ieder kan er den echten en diepen zin van begrijpen, ieder kan zich van zijn waarheid vergewissen.

Maar zij die meer hebben gewild dan het grootsche ervan te verstaan en te bewonderen, zij die aan die zoo verhevene staatstaak persoonlijk hebben deelgenomen, en die het deden zooals Gendebien en Masy, het is te zeggen die daarin een heilig ambt zagen en die er zich hun leven lang, met lichaam en ziel hebben aan toegewijd, die verdienen dat men zich zeer laag voor hen buige en dat de nakomelingschap ze rangschikke tusschen de groote dienaars van het Vaderland en ze als dusdanig vereere.

(1) Vanderpoel, *Het Nederlandsch belastingrecht*, 2e druk, (blz. 393).

(2) Zie Vandepoel, *op cit.*, blz. 489, noot 2.

(3) Zie Vandepoel, *op cit.*, blz. 425.

(4) Zie namelijk Garraud, *Traité théorique et pratique d'instruction criminelle*, boek I, blz. 345, nr 154; blz. 419; boek V, blz. 127.

RECHTSpraak

34

HOF VAN BEROEP TE LUIK

5e Kamer. — 9 April 1938.

Voorzitter : M. Claessens.
Adv. gen. : M. Hauben.

RECHTSPLEGING IN BURGERLIJKE ZAKEN. — VERSTEEKVONNIS. — TERMIJNEN BINNEN DEWELKE HET MOET WORDEN UITGEVOERD. RECHTSPLEGING. — TEGENEISCH. — NIET-ONTVANKELIJKHEID VAN DEN HOOFDEISCH.

Men heeft dertig jaar om een vonnis uit te voeren door een burgerlijke rechtbank geveld bij verstek bij gebreke van besluiten, doch slechts één jaar wanneer het een vonnis geldt gewezen bij verstek bij niet verschijnen.

De niet-ontvankelijkheid van den hoofdeisch heeft voor gevolg dat de tegeneisch ook niet ontvankelijk is.

Peeters t/ Patrons Réunion.

Betreffende het vonnis van 10 Februari 1937 :

Aangezien door dit vonnis, waarvan een gelijk-luidende uitgifte aan het Hof overgelegd werd, de burgerlijke rechtbank van Hasselt, over den hoofdeisch van gedaagde in beroep beslissende, den beroeper veroordeeld heeft om haar de som van 7078,30 fr. met de wettelijke intresten en de kosten te betalen, en verklaard heeft geen uitspraak te kunnen doen over den tegeneisch van beroeper, bij ontstentenis van de noodige bestanddeelen tot staving van den grond van dien tegeneisch;

Aangezien de gedaagde in beroep ten onrechte beweert dat het beroep niet ontvankelijk is «defectu summae», dat het geding vóór 15 Februari 1935 ingeleid werd en het bedrag van de geëischte som het alsdan op 5.000 fr. vastgesteld beloop der rechtspraak in eersten aanleg overtrof;

Aangezien de hoofdeisch ingeleid is geworden door geregistreerd exploit van 5 Februari 1935 met het volgend voorwerp...

Aangezien de burgerlijke rechtbank van Brussel op 25 Juni 1932 tusschen partijen een verstekvonnis bij nalatigheid om te besluiten gewezen heeft, dat door exploit van 20 Augustus 1932 aan Mr De Locht, pleitbezorger van Peeters, beteekend werd;

Aangezien volgens de meldingen van dit exploit, de eisch tegen den beroeper Peeters ingesteld was ten verzoeken van gedaagde in beroep, hebbende voor pleitbezorger Mr Bihin, juist door voormeld exploit van deurwaarder Frenay van Beeringen, in dato 18 April 1932, met het volgende voorwerp...

Aangezien de kwaliteiten van het beteekend vonnis vermelden dat als gevolg op de dagvaarding, Mr De Locht zich als pleitbezorger voor Peeters aanstelde, dat op de terechtzitting van 13 Mei 1932, Mr Bihin, voor de eischeres, concludeerde terwijl Mr De Locht ingebreke bleef het te doen, waarop het volgende vonnis op 25 Juni uitgesproken werd :

Attendu que les conclusions de la demanderesse paraissent justes et bien vérifiées; attendu que Me

De Locht, avoué constitué pour le défendeur déclare être sans instructions. Par ces motifs, le tribunal entendu Mr Tomsin, Substitut du Procureur du Roi en son avis conforme, statuant par défaut contre le défendeur et son avoué faute de conclure, condamne le défendeur à payer à la partie demanderesse la somme de 7072,30 frs pour solde d'un prêt lui consenti verbalement et de son compte d'encaissements de primes, le condamne en outre aux intérêts judiciaires et aux dépens.

Aangezien uit de vergelijking van beide inleidende dagvaardingen voorkomt dat beide rechtsvorderingen hetzelfde voorwerp en dezelfde oorzaak hebben en dat zij tusschen dezelfde partijen gevoerd werden;

Aangezien vanwege gedaagde in beroep een verkeerde opvatting geweest is de instantie voor de rechtbank van Brussel aanhangig gemaakt als vervallen te beschouwen; dat artikel 156 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, volgens hetwelk vonnissen bij verstek als ongedaan moeten beschouwd worden indien zij niet binnen den bepaalden termijn worden ten uitvoergelegd, slechts toepasselijk is op vonnissen bij verstek gewezen tegen een partij die geen pleitbezorger heeft gesteld;

Aangezien in het onderhavig geval de artikelen 157 en 443 van voormeld wetboek in aanmerking komen waarvan de tekst vóór de wijziging door K. B. nr 300 van 30 Maart 1936 aangebracht, aldus luidde : art. 157 « Indien het vonnis werd gewezen tegen een partij die een pleitbezorger heeft, is het verzet slechts gedurende acht dagen ontvankelijk, te rekenen van den dag waarop het aan den pleitbezorger werd beteekend;

Art. 443. De termijn om in hooger beroep te komen bedraagt drie maanden : ... voor verstekvonnissen loopt hij te rekenen van den dag waarop het verzet niet meer ontvankelijk is;

Aangezien als gevolg aan de beteekening van 20 Augustus 1932 aan pleitbezorger, het verstekvonnis van 25 Juni 1932, kracht van gewijsde heeft verworven na verloop van 8 dagen en 3 maanden te rekenen van 20 Augustus 1932; dat van toen af de gedaagde in beroep in het bezit gesteld was van een uitvoerbare titel, waarvan zij gedurende dertig jaar gebruik kon maken, volgens het algemeen beginsel als volgt door Garsonnet uitgedrukt : « on a trente ans suivant le droit commun pour exécuter des jugements par défaut faute de conclure, on n'a que 6 mois (nu één jaar) pour exécuter des jugements faute de comparaitre (Beltjens Procédure civile art. 156, n° 1);

Aangezien ingevolge dezen toestand, de gedaagde in beroep niet bij machte was afstand te doen van een geding dat voor de rechtbank van Brussel niet meer aanhangig was en dat door een vonnis beslecht was dat niet meer vatbaar was voor verzet noch beroep;

Aangezien zij anderdeels niet het minste belang erbij had het geding opnieuw te doen beslechten en een tweeden uitvoerbare titel te bekomen betreffende hetzelfde voorwerp, dat het axioma «sans

intérêt pas d'action» algemeen aangenomen is en voorgevolg heeft dat wanneer een geding van elk belang ontbloot is, de rechter als plicht heeft de rechtsvordering zelfs van ambtswege, niet ontvankelijk te verklaren (Répertoire pratique du droit belge, V° action n° 39 en 52);

Aangezien de niet-ontvankelijkheid van den hoofdeisch voor gevolg heeft dat de tegeneisch ook niet ontvankelijk is; (Zie: Beltjens, wet van 25 Maart 1876, art. 37, n° 19. De Paepe, De la compétence civile, Deel II, blz. 255, n° 49);

Om deze redenen:

Het Hof, gehoord het eensluidend advies van den heer advocaat-generaal Hauben, alle verdere besluiten van de hand wijzende;

Verklaart niet ontvankelijk het beroep tegen het tusschenvonnis van 20 Mei 1936, ingesteld;

Verklaart ontvankelijk het beroep tegen het vonnis van 10 Februari 1937 ingesteld, en over dit beroep uitspraak doende, het vonnis hervormende: verklaart den hoofdeisch van de gedaagde in beroep niet ontvankelijk, verklaart ook niet ontvankelijk den tegeneisch van beroeper — ontzegt de partijen hunne wederzijdsche vorderingen;

Verwijst den beroeper en de gedaagde in beroep elk in de helft van de kosten van eersten aanleg en van beroep.

35

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

4 Mei 1938.

Voorzitter: Graaf de Lichtervelde.
Raadsheeren: M.M. De Cock en De Beus.
Advocaat-Generaal: M. Pholien.

FISCAAL RECHT. — OVERDRACHTTAXE. — GEBREK AAN OVEREENKOMST TUSSEN PARTIJEN. — AANSPRAKELIJKHEID.

Bij gebrek aan beding betreffende de verplichting der betaling van overdrachtzegels wordt de handeling op risico van beide partijen ondernomen. In zulke voorwaarden mag ieder der beide partijen voor de helft aansprakelijk worden gesteld.

Cuykens t/ Gebroeders Van Robbroek.

Gezien de scheidsrechterlijke beslissing, uitvoerbaar verklaard op 25 September 1936, regelmatig voorgebracht.

A. — Aangezien het beroep slechts drie der eischen door de scheidsrechterlijke beslissing beslecht, bedoelt:

1° Vraag van de Maatschappij M. en A. Cuykens tot terugbetaling eener som van 75.359,50 fr., door haar uitgegeven aan den fiscus wegens verschil van overdracht en faktuur, zegels en wegens boete, op handelsverrichtingen tusschen partijen.

2° Vraag van de Maatschappij Gebroeders Van Robbroek tot terugbetaling van de rekeningen

Schoepen (161 fr.) en Mechelsche Drukkerij (fr. 609,30).

3° Vraag van de Maatschappij Gebroeders Van Robbroek tot bekomen van achterstallige commissieloon.

I. Voor wat aangaat de vraag eener som van 75.359,50 frank:

Aangezien beroepster de verplichting van de overdrachtzegel te betalen niet betwist: overigens moesten, volgens contract, de artikelen onmiddellijk bij afname aangerekend worden;

Aangezien het vaststaat dat partijen de verschuldigde zegelrechten hebben willen ontwijken;

Aangezien het, door hen, niet voorzien is geweest dat zij deze nochtans zouden hebben moeten betalen; dat er aldus niet overeengekomen kon zijn, wie van beide, desnoods, de ondokene rechten zou dragen;

Aangezien bij gebrek aan beding, deze handeling op risico van beide partijen ondernomen werd;

Aangezien, zoowel de verkoopster, Maatschappij M. en A. Cuykens als de verkoopster Maatschappij Gebroeders Van Robbroek zich te vergewissen hadden welke fiscale zegels als voldoende voorkwamen en welke rechten te betalen vielen;

Aangezien er geen reden meer bestaat om de gansche rechten op geïntimeerde te doen rusten, daar deze nu in de onmogelijkheid verkeert hare verkoopprijzen te berekenen volgens haren kostprijs;

Aangezien het verlies aldus beide partijen treft en ieder voor de helft ervoor aansprakelijk is; (Het overige zonder gevolg.)

Om die redenen:

Het Hof,

Alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende,

Ontvangt het beroep, doet de bestredene scheidsrechterlijke beslissing te niet voor zooveel ze de Maatschappij in gezamenlijken naam M. en A. Cuykens veroordeeld heeft te betalen aan de Maatschappij in gezamenlijken naam Gebroeders Van Robbroek met de rechterlijke intresten van af 8 Maart 1934:

a) de som van 161 fr. en deze van 609,30 fr., mits afgifte van den stempel en de niet gebruikte druksels;

Wijzende desaaangaande, wijst geïntimeerde Maatschappij in gezamenlijken naam Gebroeders Van Robbroek van dezen eisch af;

Bevestigt de beslissing voor het overige;

Ontvangt het tegenberoep; verklaart het niet grond; wijst de Maatschappij in gezamenlijken naam Gebroeders Van Robbroek van haar tegenberoep af;

Verwijst beroepster, Maatschappij in gezamenlijken naam M. en A. Cuykens in $\frac{3}{4}$ en geïntimeerde in $\frac{1}{4}$ der kosten van beroep.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

36

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

6e Kamer. — 13 Juli 1938.

Voorzitter : M. Malgaud.

O. M. M. Liard.

Pl. : Mrs Dupont, de Barros, Van de Wiel en Cornet.

VERJARING. — WET VAN 31 OOGST 1891 ART. 7.
— ART. 2275 B. W. NIET TOEPASSELIJK.

De eisch in betaling van honoraria en uitgaven van den notaris verjaart met 5 jaar. Art. 2275 B. W. dat bepaalt dat de verjaring weerlegd kan worden door den gedingbeslissenden eed, is niet toepasselijk op de verjaring door de wet van 31 Oogst 1891 voorzien.

Lauwers en Cons. t/ Brant en Cons.

Gezien de stukken van het geding en nl. de dagvaarding van 18 Maart 1938, geboekt;

Gezien artikelen 2, 34 tot 37, 41 en 68 der Wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien de dagvaarding voldoende de gronden van den eisch vermeldt en het middel van nietigheid dat desaangaande opgeworpen wordt in ieder geval op grond van art. 173 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging dient verworpen.

Aangezien aanleggers de betaling eischen van kosten en honorarissen aan wijlen notaris Lauwers verschuldigd voor de vereffening van eene nalatenschap en andere plichten waarvan niet ontkend wordt dat zij uitgevoerd werden in 1924 en 1925;

Aangezien verweerders de korte verjaring van de Wet van 31 Oogst 1891 over het tarief der Notarissen inroepen;

Aangezien aanleggers antwoorden dat de regels van het B. W. op de korte verjaringen, op deze korte verjaring toepasbaar zijn;

Aangezien bij de voorbereidende werken van gezegde wet van 31 Oogst 1891 het art. 7 eerst een alinea bevatte dat naar art. 2275 B. W. verwees en deze geschrapt werd met dien verstande dat alle regelen van het B. W. over de korte verjaring toegepast zouden worden (Annalen der Kamer, 1890, 91 blz. 1894);

Aangezien in principie niet kan aangenomen worden dat de voorbereidende werken op denzelfden voet als de wet zouden geplaatst worden en zoodus rechtskracht zouden geven aan een regel die de wet niet bevat;

Aangezien in het bijzonder eene uitzondering aan een juridisch grondbeginsel niet mogelijk is zonder eenen tekst;

Aangezien deze algemeene overwegingen zich met eene bijzondere kracht opdringen wanneer het blijkt dat de bovenvermelde verklaringen van den wetgever op eene missing berusten;

Aangezien enerzijds Schicks en Vanisterbeek (Le droit notarial Edit, 1924 T.I.p. 7631 n° 88) terecht opmerken dat de toepassing van art. 2275 B. W. het algemeen inzicht van de wet zou vernietigen,

dewelke voor doel had betwistingen te voorkomen niet enkel over het feit van de betaling, maar vooral over de gegrondheid van de geëischte kosten en honorarissen;

Aangezien anderzijds de tegenovergestelde stelling hierop berust dat gezegde wet van 1890 de kosten en honorarissen van de notarissen op denzelfden voet stelt als de kosten en honorarissen van de pleitbezorgers;

Aangezien deze gelijkmaking nochtans niet bestaat daar de verjaring voor de eersten op 5 jaar gesteld werd, dan wanneer zij voor de tweeden krachtens art. 2273 B. W. in principie van 2 jaar is en slechts voor de niet beëindigde zaken 5 jaren bereikt;

Aangezien art. 2275 B. W. slechts toepasbaar is op art. 2271 tot 2273 die allen, uitgezonderd voor het laatste vermelde geval verjaringen van 2 jaar en minder voorzien en niet op de verjaring van 5 jaar van art. 2277 (zie Planiol et Ripert Droit Civil T. VII p.p. 726 s.), derwijze dat zelfs indien men de gewone regels over de korte verjaringen wilde volgen de toepassing daarvan minstens twijfelachtig zou zijn;

Aangezien de geding beslissende eed dus niet opgedragen mag worden;

Om deze redenen :

De Rechtbank gehoord den heer Liard, Substituut van den Procureur des Konings in zijn advies in openbare zitting gegeven;

Verleent akte aan aanleggers dat zij verzaken aan hunnen eisch tegen de Samenwerkende Vennootschap Wwe Brant-Graindorge, maar zich het recht voorbehouden eene vordering tegen de vennootschap onder gemeenschappelijken naam Wwe Brant-Graindorge in te dienen, en alle andere besluiten verwerpende, verklaart den eisch verjaard;

Veroordeelt aanleggers tot de kosten.

37

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

1e Kamer. — 12 Februari 1938.

Voorzitter d.d. : M. Van den Abeele.

Rechters : MM. Thienpont en Delmotte.

O. M. : De Clippele.

HUWELIJSRECHT. — SCHEIDING VAN TAFEL EN BED. — RECHTSBEKWAAMHEID DER VROUW. ONDERHOUDSGELD. — VERKOOP VAN EIGEN GOED DOOR DE VROUW, MITS INBRENG. — BESLAG DOOR DERDEN. — INVLOED OP HET ONDERHOUDSGELD.

Eene vrouw, gescheiden van tafel en bed, heeft de noodige rechtsbekwaamheid om een haar eigen goed te verkoopen; (art. 1449 van het B. W.).

Het feit dat de vrouw bij de vereffening der gemeenschap gebeurlijk inbreng moet doen van een deel van den verkoopprijs die zij inde, ontslaat den man niet van zijn verplichting tot onderhoud.

Een beslag door derden, op de wedde van den man, belet niet dat de vrouw aanspraak maakt op een

rente. Bij het vaststellen ervan zal nochtans rekening gehouden worden met dit beslag.

L. t/ D.

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten en den heer de Clippele, eerste Substituut-Procureur des Konings in zijn advies;

Overwegende, dat de eisch, ingeleid door geregistreerd exploit van 14 Januari 1937 tot herleiding op 1000 fr. per maand, van het onderhoudsgeld aan verweerster verschuldigd, oorspronkelijk steunt op de vermindering van de jaarwedde van aanlegger sedert zijne benoeming te Antwerpen.

Dat, in zijne laatste besluiten, eischer de volstrekte afschaffing van het onderhoudspensioen aanvraagt, om reden dat: a) verweerster een huis heeft verkocht en zich den prijs ervan als vergelding heeft toegeëigend, alhoewel een deel van het bedrag aan de gemeenschap toekwam;

b) er beslag werd gelegd in Augustus 1937, door een schuldeischer op het aantastbaar gedeelte zijner wedde;

c) de oudste dochter sedert 1 October een loon van 800 fr. per maand verdient;

I. Overwegende, dat uit de uitleggingen van eischer mag afgeleid worden, dat eenerzijds zijn wedde mogelijk wat verminderd is geworden (2000 frank op een jaarlijksch bedrag van meer dan 50.000 frank), anderzijds dat zijne uitgaven overschat zijn wat zijn huishuur betreft, dat het hem zeker en vast mogelijk is, alleen zijnde, een goedkoopster woonstede te vinden.

Dat, toen het bedrag van het levensonderhoud op 2000 frank gesteld is geweest, er natuurlijk rekenschap gehouden werd met het feit, dat eischer het huis te St Amandsberg zou moeten verlaten, vermits het aan de vrouw eigen was;

Overwegende dus, dat de wijzigingen in den geldelijken toestand van eischer eene vermindering van het pensioen niet rechtvaardigen;

II. Overwegende, dat de verkoop van het huis eigen goed van verweerster, haar niet ten kwade kan worden geduid, vermits zij, overeenkomstig artikel 1449 B. W., terug het volle genot van hare burgerlijke bevoegdheid bezit;

Dat, in de rekeningen en vereffening der huwelijksgemeenschap rekenschap zal moeten gehouden worden met het feit dat de verweerster den verkoopprijs geïnd heeft;

Dat terloops het te betreuren valt, dat partijen deze bewerkingen niet bespoedigd hebben, hetgeen de huidige betwisting hadde belet.

Dat, gelet op de lasten en schulden van de gemeenschap, de verkoop van het huis en de inkasseering van den prijs niet van aard zijn de vrouw van haar recht van onderhoudsgeld te berooven;

III. Overwegende, dat de wetgever bij het inrichten van een onaantastbaar gedeelte van de wedden ontegensprekelijk voor doel had voldoende levensmiddelen aan de staatsbeambten en hun familie te verzekeren;

Dat het bestaan van een beslag onder derden op de wedde van eischer in begrip, zijne vrouw en

kinderen niet belet aanspraak te maken op een rente die de levensmiddelen vervangen zou, welke hij hun in natura had moeten verschaffen;

Dat nochtans in het berekenen der rente rekenschap dient gehouden met hooger bedoeld beslag;

Overwegende dat verweerster over dezen toestand en vervolgens over de vermindering van het pensioen niet mag klagen, aangezien het haar vrij stond steeds mogelijk is den beslaglegenden schuldeischer te betalen met de opbrengst van de verkoop van het huis, om naderhand een verhoogd pensioen (zooals hierna bepaald) te genieten;

IV. Overwegende dat het vonnis van 15-6-35 het bedrag van het onderhoudsgeld op 2000 frank per maand stelde voor de vrouw en kinderen;

Dat verweerster niet ontkent dat de oudste dochter eene bediening bekleedt met 800 frank opbrengst per maand;

Overwegende dat zelfs in geval dit meisje ziekelijk is en overvoed moet worden, zij niettemin bekwaam is in haar eigen onderhoud te voorzien;

Dat eischer dus in den last van opvoeding van dit kind niet meer moet instaan en het bedrag van het pensioen aan zijne vrouw diensvolgens vermindert;

Overwegende dat, rekening gehouden met wat hierboven gezegd werd, dit bedrag vanaf 1 October 1937 mag vastgesteld worden op 1200 frank, zolang er een beslag onder derden op de wedde van eischer bestaat en op 1600 frank, indien het beslag gelicht wordt;

Om deze redenen:

Aanvaardt den eisch; verklaart hem gedeeltelijk gegrond, en recht doende, zegt, dat vanaf 1 October 1937, de som van 2000 frank per maand aan verweerster toegekend bij vonnis dezer Rechtbank d.d. 15 Juni 1935, zal verminderd worden op 1200 frank per maand, zolang het beschikbaar gedeelte van de wedde van eischer in beslag genomen is, en op 1600 frank, wanneer dit beslag zal gelicht zijn;

Gelet op de hoedanigheid der partijen, brengt de kosten in vergelijking;

38

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

1e Kamer. — 12 Februari 1938.

Voorzitter d.d.: M. Van den Abeele.

Rechters: MM. Thienpont en Delmotte.

O. M.: M. De Clippele.

HUWELIJKSRECHT. — SCHEIDING VAN TAFEL EN BED. — TOEPASSING VAN ART. 214b. — WEDERZIJDSCHE VERPLICHTING TOT BIJSTAND DER ECHTGENOOTEN. — DELEGATIO. — RECHTEN VAN DERDEN. — ONAANTASTBAAR DEEL DER WEDDE.

De Vrederechter is bevoegd art. 214b. en volgende van het B. W. toe te passen als uitvoeringsmaatregel om de betaling te verzekeren aan een vrouw, van het haar toegekend pensioen, in een geding strekkend tot scheiding van tafel en bed.

Partijen blijven gehuwd en de wederzijdsche verplichting tot bijstand blijft bestaan.

De delegatio aan de vrouw toegekend kan de rechten

van derden niet schaden maar is anderzijds toepasselijk op het deel dat door den derden niet kan aangeslagen worden.

L. t/ D.

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten en den heer de Clippele, eerste-substituut-procureur des Konings in zijn advies;

Gelet op het hooger beroep;

Overwegende dat de eerste rechter, overeenkomstig de verklaringen van den verslaggever van de wet van 20 Juli 1932, de rechtsleer (Depage I, bl. 627) en zekere rechtspraak, beslist heeft dat geïntimeerde, oorspronkelijke eischeres, de rechtspleging van art. 214 en volgende B. W. kon in gang stellen als uitvoeringsmaatregel om de betaling te bekomen van het haar toegekend pensioen, in een geding, strekkende tot scheiding van tafel en bed;

Dat deze beslissing niet strijdig is met de regelen der bevoegdheid die de kennisneming van de tusschengeschillen in zake scheiding van tafel en bed aan de burgerlijke rechtbanken overlaat;

Dat partijen trouwens hunne hoedanigheid van echtelingen behouden en tot wederzijdschen bijstand verplicht zijn;

Dat alleen aan de samenwoning een einde wordt gesteld;

Overwegende dat appellant ten andere aanvoert, dat schuldeischer Rombaut beslag onder derden op het beslagbaar gedeelte van zijn wedde heeft gelegd;

Dat de opdracht aan geïntimeerde gegeven, de rechten van den schuldeischer niet kan verminderen en zij, overeenkomsten de wet van 21en der Windmaand, jaar IX, geen machtiging kan bekomen om het voor beslagname niet vatbaar gedeelte van de wedde gedeeltelijk in ontvangst te nemen;

Overwegende, dat het eerste lid van dit stelsel juist is, vermits art. 214 b, uitdrukkelijk de rechten van derden voorbehoudt;

Dat het tweede lid, integendeel niet kan aangenomen worden, daar de opdracht aan de vrouw gegeven, met geen beslag gelijkgesteld kan worden en de regelen der onaantastbaarheid geen toepassing vinden (Vebr. 23-4-36 Pas, 36-1-217. Brussel 22-6-35 Pas. 36, III, 152);

Dat dit deel der wedden trouwens bestemd is om het levensonderhoud van het gezin van den beambte te verzekeren en zijne vrouw natuurlijkerwijze een deel dezer som in ontvangst mag nemen, deel dat moet bepaald worden, mits in aanmerking te nemen de vermindering der wedde ten gevolge van de inbeslagname;

Dat het bestreden vonnis in dien zin moet worden gewijzigd;

Overwegende, dat de beschouwingen van appellant omtrent de aanvaarding door geïntimeerde, sedert 1 Januari, 1937 van pensioenstermijnen op 1000 frank gebracht en omtrent de verkoop van het huis, niets te maken hebben met het huidig geschil;

Overwegende dat, rekening houdend met het ander vonnis, heden tusschen zelfde partijen geveld,

de toegestane machtiging moet verminderd worden tot op het bedrag van 1200 of 1600 fr. per maand.

Om deze redenen:

Aanvaardt het hooger beroep en verklaart het ten deele gegrond; Verbeterd voor zooveel noodig het bestreden vonnis; machtigt geïntimeerde om, met uitsluiting van haar echtgenoot in uitvoering van het vonnis van heden, maandelijks in ontvangst te nemen, vanaf 1 November 1937, op het loon van appellant uitbetaald door het Ministerie van Financiën, eene som van 1200 frank, indien er beslag bestaat op het loon, en van 1600 frank indien dit beslag gelicht wordt;

Verwijst elke partij in de helft der kosten van beide aanleggen.

39

BURGERLIJKE RECHTBANK TE OUDENAARDE

23 Maart 1938.

Voorzitter: M. Merchie.

Rechters: MM. Van Wetter en Colson.

Pleiters: Mters Hoornaert en De Riemaeker.

FISCAAL RECHT. — EISCHBAARHEID DER REGISTRATIERECHTEN EN BOETEN. — TWEEJARIGE VERJARING. — UITGANGSPUNT.

De oorzaken der eischbaarheid van de registratierechten en desgevallend van de boeten, worden aan het Bestuur ter kennis gebracht door het overleggen van de akte die ter registratie wordt aangeboden; deze akte geeft aan het Bestuur de middelen om handelend op te treden in geval er voor een verkoop een onvoldoende bedrag werd opgegeven.

Derhalve is het uitgangspunt der tweejarige verjaring voorzien door art. 4 en 5 der wet van 17 Oogst 1873, de dag der aanbieding ter formaliteit van een akte.

Regibo t/ Ministerie van Geldwezen.

Gezien het dwangbevel uitgevaardigd den 7 Februari 1936 door den Ontvanger der registratie en domeinen te Ronse en het verzet beteekend den 22 Februari 1936;

Aangezien, luidens akte verleden door notaris Luycx, te Ronse, op 27 April 1927 en geboekt den 5 Mei daaropvolgend, verzetten huizen en grond in voornoemde stad gelegen verkocht aan zekeren Arthur Nies tegen 105.000 fr.;

Aangezien het blijkt uit een arrest van het Beroepshof te Gent, in dato 26 Juni 1935 dat de werkelijke prijs van dezen verkoop 120.000 frank bedroeg;

Aangezien het dwangbevel er toe strekt betaling te bekomen van: 1) 1.440 frank wegens aanvullende registratie en overschrijvingsrechten berekend op eene prijsbewimpeling van 15.000 frank; 2) 2.880 frank voor boete;

Aangezien verzetten de verjaring inroept op grond van artikelen 4 en 5 der wet van 17 Oogst 1873 respectievelijk bepalende dat de vraag van registratierechten en boeten na twee jaar verjaart en dat het uitgangspunt van dezen termijn vast-

gesteld is op den dag der aanbieding ter formaliteit van eene akte of ander stuk aan 't Bestuur de oorzaak der eischbaarheid onthullende van het recht of van de boete op voldoende wijze om de noodzakelijkheid van alle latere opzoeking uit te sluiten;

Aangezien de fiscus opwerpt dat hij eerst op 2 Juli 1935, datum der registratie van bedoeld arrest, kennis kreeg der bewuste bewimpeling, dat het hem onmogelijk was de kwestige sommen vroeger te innen, vermits hij van zijne schuldvordering onwetend was en dat bijgevolg de verjaring begint te loopen met laatstgenoemden dag;

Aangezien deze zienswijze niet dient aangenomen;

Overwegende immers dat het spruit uit het verslag van de Commissie van den Senaat, betreffende de wet van 17 Oogst 1873, dat, in geval van verkoop, de oorzaken der eischbaarheid van het recht en van de boete wederzijds bestaan in den overgang en in de minderheid van waarde en de akte zelve deze oorzaken aan het Bestuur onthult en het de middelen verschafft om te handelen tot dit dubbel doeleinde;

Aangezien dit verslag nog vermeldt :

« L'administration peut avoir des évaluations ultérieures à faire pour établir la hauteur du droit et des amendes, mais c'est là une affaire de quantum et non une recherche pour découvrir la cause de l'exigibilité : cette cause, nous l'avons dit, l'acte lui-même l'a fait connaître. Autre chose serait si l'acte sous une forme quelconque, dissimulait l'opération qu'il est destiné à constater; ce serait alors le cas de dire que, l'acte exigeant des recherches ultérieures pour en apprécier le véritable caractère, le dépôt de cet acte ne fait pas courir la prescription. »

Overwegende dat tijdens de bespreking van voornoemd wet, de heer Pirmez verklaarde :

« Je suppose que l'on dépose à l'enregistrement un acte de vente qui indique un prix qui n'est pas en rapport avec la valeur de l'immeuble. Est-ce qu'après deux ans on sera à l'abri de toute recherche de ce chef ?

Je crois qu'il est incontestable que, deux ans après que l'acte de vente aura été enregistré, on ne pourra prétendre que le prix vrai a été celui pour pouvoir percevoir le double droit. Il est évident qu'on ne peut entendre changer ce point de notre législation présente qu'après deux ans il doit y avoir sécurité. »

Overwegende dat de heer Malou, minister van Financiën, zich uitdrukte als volgt :

« Je voulais faire remarquer qu'il me semblait, à première vue, que l'interprétation de Mr Pirmez était fondée et que l'article ne prévoyait pas le cas cité d'une vente à raison de laquelle on découvrirait, plusieurs années plus tard, que la déclaration faite n'a pas été sincère et complète. Je crois que, dans ce cas, la prescription ne peut être que de deux ans, depuis la date de l'enregistrement de l'acte. »

Overwegende dat de heer De Landsheere, Minister van Justitie verklaarde :

« L'honorable Mr. Pirmez, sans proposer une modification à l'article 5, a exprimé le désir que le gouvernement s'expliquât sur la durée de la pres-

cription dans le cas où une déclaration de valeur insuffisante aurait été faite dans un acte soumis à l'enregistrement;

J'ai émis l'avis cependant que, même à l'égard de l'amende, le moment où la cause de l'exigibilité est révélée à la régie n'est pas différent de celui où elle connaît la cause de l'exigibilité du droit lui-même.

Je crois pouvoir persister dans la déclaration que j'ai faite hier.

L'article 17 de la loi du 22 frimaire an VII prévoit le cas dont vous a entretenu l'honorable Mr. Pirmez. Il dispose que si le prix mentionné dans l'acte paraît inférieur à la valeur vénale, la régie pourra requérir une expertise, pourvu qu'elle en fasse la demande dans l'année à compter du jour de l'enregistrement du contrat.

La loi du 22 frimaire an VII a été modifiée par une loi de 1824, mais non en ce qui concerne le point de départ du délai assigné à la demande d'expertise.

Ce point de départ, c'est le jour même de l'enregistrement du contrat. Dans le cas qui a été cité par l'honorable membre, le fait que, pour déterminer l'insuffisance de la valeur mentionnée et partant le droit à payer, il faudra recourir à une expertise, ce fait n'est pas de nature à modifier le point initial de la prescription; ce point initial demeurera toujours le jour de l'enregistrement du contrat dans lequel la dissimulation ou la déclaration insuffisante a été faite. Le supplément de droit et l'amende peuvent être considérés comme un accessoire du droit principal.

Je pense que, moyennant cette explication, la disposition de l'article 5 ne peut plus donner lieu à critique.

Je ne pense pas cependant que la critique que vient de faire l'honorable Mr. Pirmez au sujet de l'article 5 soit fondée;

Il suppose ce cas : une vente a été faite et l'acte est soumis à la formalité de l'enregistrement.

Mais le prix y mentionné est inférieur au prix réel.

A partir de quel moment courra le délai de la prescription?

Messieurs, la loi s'en explique très nettement. Elle porte : « Le point de départ de la prescription est fixé au jour de la présentation à la formalité d'un acte ou autre document qui révèle à l'administration la cause de l'exigibilité du droit. »

Or, quelle est la cause de l'exigibilité? Elle est dans la mutation même constatée par l'acte. Le point de départ de la prescription n'est donc pas autre que le moment même où l'acte est soumis au receveur.

La cause de l'exigibilité n'est pas dans la fausse évaluation. Celle-ci pourra donner lieu à une demande en supplément de droit, à une amende même; mais cela ne change pas la cause de l'exigibilité du droit, qui demeure exclusivement dans la vente même constatée par l'acte. La question peut paraître moins bien résolue en ce qui concerne l'amende. Cependant, dans l'exemple cité par l'honorable membre, le moment où la cause de l'exigibilité de

l'amende est rélevée au receveur n'est pas différent de celui où il connaît la cause de l'exigibilité du droit lui-même.» (Pasinomie 1873, bl. 263, 264, 266, 267);

Overwegende dat het blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden dat artikel 5 der wet van 17 Oogst 1873 den regel overneemt van artikel 14 der Fransche wet van 16 Juni 1824, zooals dit laatste toen bepaald was door de rechtsleer en de rechtspraak. (Dallos Rép. V° Enregistrement n. 4718 tot 4721 inbegrepen, Trib. civ. Mamers, 31 mars 1868, Dallos Pér. 1868, III, 87);

Aangezien uit het voorgaande volgt dat, in geval van prijsbewimpeling, het uitgangspunt der verjaring de dag der registratie der akte is en dat zulks niet geschiedt wanneer het de bewimpeling geldt van den aard der overeenkomst;

Aangezien, als de wet van 17 Oogst 1873 gestemd werd, de rechten van den fiscus neergeschreven waren in artikelen 17 en 40 der wet van 22 Vorstmaand jaar VII; dat, luidens de eerste beschikking, gewijzigd, wat den duur der verjaring betreft, door de wet van 31 Mei 1824, hij binnen de twee jaren vanaf de boeking der akte, eene rechterlijke schatting kon uitlokken, indien de uitgedrukte prijs der ten bezwarenden titel vervreemde onroerende goederen de verkoopwaarde er van niet scheen te bereiken; dat artikel 40 dezer wet voorziet dat, zoo de prijsbewimpeling voortspruit uit een tegenbrief, er eene boete verschuldigd is gelijk aan drie maal het ontdoken recht; dat de tegenbrief het eenig wettelijk middel was om deze bewimpeling als dusdanig vast te stellen; aangezien artikel 34 der wet van 11 October 1919 eene nieuwe regeling invoert en artikel 40, wat aangaat de verkoopen en de ruilingen, stilzwijgend afschaft; dat het toelaat de prijsbewimpeling te bewijzen door alle middelen van het gewone recht, met uitzondering van den eed; dat, in geval dat een dergelijke tegenbrief ontdekt werd, er aangenomen was dat de verjaring eerst begon te loopen met het tijdstip waarop het Bestuur kennis kreeg van denzelfde. (Pand. belges V° Contre-lettre (Disp. fisc.) n. 99, Prescription (Disp. fisc.) n. 174); dat de oorzaak der eischbaarheid der boete bepaald bij artikel 40 bestond in de bewimpeling aangetoond door den tegenbrief;

Overwegende dat artikel 44 der wet van 11 October 1919 de vroegere beschikkingen behoudt, welke betrekking hebben op de verjaring der registratierechten en fiscale boeten;

Overwegende dat uit de omstandigheden der zaak niet blijkt dat de verkoopwaarde der kwestige eigendommen vastgesteld werd;

Overwegende dat indien de verkoopwaarde den verklaarden prijs der verkochte onroerende goederen te boven gaat, de rechterlijke schatting alleen het heffen toelaat van het dubbel aanvullend recht (art. 5 wet van 27 Windmaand jaar IX); het bewijs der prijsbewimpeling daarentegen geeft aanleiding tot het innen van het aanvullend recht en van eene boete gelijk aan twee maal het ontdoken recht (artikel 34 wet van 11 October 1919);

Aangezien het feit dat de bewuste bewimpeling ter kennis van den fiscus niet kon gebracht worden

voór de boeking van bedoeld arrest niet opwegen mag tegen de stellige verklaringen door de regering gedaan tijdens de bespreking der wet van 17 Oogst 1873; aangezien deze overigens uit te leggen zijn door de dan bestaande wetgeving betreffende het bewijs der prijsbewimpeling (Ber. Brussel, 11 Juni 1887, Pas. 1887, II, 382, Pand. belges V° Expertise fiscale n. 34 en 35, cfr. Schicks V° Expertise n. 126, V° Prescription (Mat. fisc.) n. 24);

Om deze redenen :

Alle andere besluiten verwerpend, zegt dat het verzet gegrond is en dat het dwangbevel van 7 Februari 1936 geene uitwerking zal hebben;

Verwijst den Staat in de kosten.

40

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE ANTWERPEN

7e Kamer. — 11 Juli 1938.

Voorzitter : M. Verstraete.

Pleiters : Mrs Ooms en De Clercq.

STRAFRECHTSPLEGING. — VERVALLEN VAN GEDING.

De regels van het Burgerlijk Recht zijn niet toepasselijk op de strafrechtelijke proceduur. Onder meer mag men het verval van instantie voorzien op burgerlijk gebied niet uitbreiden tot strafzaken.

O. M. en De Moerloose t/ Van Minnebrugge.

Aangezien de burgerlijke partij bij exploit van deurwaarder Jules Schmit te Antwerpen, den 1 Juni 1938, gedagvaard is geworden ten einde de vordering door haar ingeleid in het geding van het Openbaar Ministerie tegen eischen te hooren vervallen verklaren;

Dat deze vordering gesteund wordt op het Koninklijk Besluit van 30 Maart 1936, tot wijziging van verschillende bepalingen betreffende de Rechtspleging in burgerlijke zaken en in handelszaken, waardoor eischers gerechtigd zijn geworden het verval van instantie aan te vragen wegens het uitblijven van iedere akte van rechtsvordering sinds meer dan drie jaren;

Dat echter de regelen der Burgerlijke rechtspleging niet van toepassing zijn voor de strafrechtbanken, zelfs wanneer de belangen der Burgerlijke partij alleen in betwisting blijven. (Verbr. 12 Oct. 1925, Rev. dr. Pén., 1925, blz. 1208; Verbr. 7 April 1924, Pas. 1924, 1290; Verbr. 22 Mei 1922, Pas. 1922, I 317, met nota van Prot. gen. P. Leclercq, Luik, 28 Feb. 1925, Jur. Liège 1925, 114; Luik, 3 Januari 1925, Jur. Liège, ib. blz. 113; Brussel, 14 Mei 1913, Rev. dr. Pén., N° 546, Rev. dr. Belge V° Action civile n° 175);

Dat inzonderheid de regelen betreffende het verval van instantie der burgerlijke rechtspleging niet van toepassing zijn in de rechtspleging aanhangig bij de strafrechtbanken, zelfs na de uitspraak op de strafvordering (Verbr. 19 Feb. 1912, Pas. 1912-I-122);

Dat de strafrechtspleging geen verval van instantie kent;

Dat de Burgerlijke partij verklaart, geenszins aan hare rechten evenmin aan hare rechtsvordering te verzaken;

Gezien de bepalingen van artikel 194, 191 van het wetboek van rechtspleging in strafzaken, 1, 7 van het strafwetboek, en de wet van 2 Januari 1924;

Om deze beweegredenen :

Rechtdoende bij tegenspraak,

Alle andere en tegenstrijdige besluiten verwerpende;

Gehoord den Heer Procureur des Konings in zijnen eisch. Zegt voor recht de vordering ongegrond en verwijst betichte er van af, tot de kosten van het proces beloopende in het geheel tot de som van 86,25 fr.

Nota. — Men moet dus besluiten dat de Burgerlijke partij 30 jaar heeft om haar rechten te vrijwaren, te rekenen sinds het vonnis dat haar akte heeft gegeven van haar voorbehoud of sinds het tusschenvonnis dat deskundige benoemt. ^x

41

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT (In handelszaken)

4. Mei 1938

Voorzitter : M. Byvoet
Rechters : H.H. Kellens en Van Hamont
Pleiters : Mrs Willems en Fransman

**HANDELSRECHT. — BRIEFWISSELING. —
VREEMDE OF ONBEKENDE TAAL. — INTER-
PRETATIE.**

Het misverstand gesproken uit briefwisseling in het Fransch opgesteld met Fransch onkundige handelaars wordt tegen den verkoper uitgelegd (art. 1602 B. W.).

N. V. Pagh t/Leyssens.

Overwegende dat verweerder ontkent de hem toegezonden waar besteld te hebben en dat het bijgevolg aanlegster behoort het bewijs te leveren dat verweerster de bestelling deed;

Overwegende dat zij te dien einde een omstandige opgaaf van onderscheidene artikelen voorlegt door haar vertegenwoordiger opgesteld, met melding van hoeveelheid, soort, prijs en aan te brengen versieringen, waarvan zij beweert dat een afdruk in handen van verweerder bleef;

Overwegende dat dit dubbel door verweerder niet wordt voorgebracht en dat deze volhoudt dat de onderhandelingen die hij met den vertegenwoordiger van aanlegster voerde enkel geleid hebben tot een aanbod van waar en prijzen, doch geenszins tot een verkoopovereenkomst;

Overwegende dat op de keerzijde van bedoelde opgaaf door aanlegster ingediend, geschreven staat «à confirmer» en dat aanlegster dan ook onmiddellijk aan verweerder bevestiging stuurde met melding dat de betaling moest geschieden een derde bij ontvangst der waar, het overige dertig dagen nadien;

Overwegende dat verweerder verklaart deze bevestiging, die in de Fransche taal was opgesteld, niet begrepen te hebben als koopbevestigende overeenkomst doch enkel als een schriftelijk prijzenaanbod die hij op tijd en stond in overweging zou kunnen nemen voor een gebeurlijke bestelling en dat hij dan ook dadelijk aan aanlegster liet weten « Gelief de door U voorgestelde bestelling the- en koffiepotten tot nader order uit te stellen aangezien ik ga verhuizen en het dus ongeschikt is »;

Overwegende dat, zonder verder bericht ongeveer drie maand later de waar, van uit het buitenland verzonden, aangeboden en door verweerder geweigerd werd met vermelding « niet besteld en prijzen te duur »;

Overwegende dat het de rechtbank voorkomt dat de briefwisseling van den eenen kant in 't Fransch, van den anderen kant in 't Vlaamsch opgesteld, door geen der partijen die beiden te goeder trouw handelden, begrepen is geworden;

dat verweerder, hadde hij de in 't Fransch opgestelde verkoopsbevestiging als voor hem bindend beschouwd, in zijn antwoord niet zou gesproken hebben van een « voorgestelde bestelling » en dat aanlegster hadde zij het woord « voorgestelde » begrepen onmiddellijk zou verklaard hebben « de levering zal eenigen tijd aanloopen zooals gij het verlangt doch van voorgestelde bestelling is er geen spraak; de verkoop is en blijft behouden »;

Overwegende dat, bij toepassing van art. 1602 B.W. het onduidelijke in de verhandeling tegen den verkoper dient uitgelegd te worden;

Dat er des te meer redenen bestaan om in het onderhavig geval den uitleg van verweerder aan te nemen :

1) omdat de onderhandelingen tusschen verweerder en den vertegenwoordiger van aanlegster niet blijken geleid te hebben tot een verkoop; immers in zulk geval zou de vertegenwoordiger de bestelling door verweerder laten onderteekenen hebben en zou hij niet om bevestiging aangedrongen hebben bij zijn patroon;

2) omdat verweerder, na zijn verzoek tot uitstel, dat onbeantwoord bleef, moest denken dat er nieuwe onderhandelingen zouden plaats vinden, alvorens er van levering sprake kon zijn;

3) omdat het in alle geval aan aanlegster behoorde verweerder te laten weten dat hij den gevraagden uitstel toestond en dat de levering op bepaalden datum enkele maanden later zou gebeuren, veeleer dan hem te overvallen met eene levering waaraan deze zich na den gevraagden uitstel niet meer verwachtte;

Overwegende dat bijgevolg aanlegsters eisch ongegrond is;

Om deze beweegredenen,

De Rechtbank, zetelende in handelszaken, de voorschriften van art. 2.30,37 wet 15-6-1935 nageleefd zijnde, zegt voor recht dat het niet genoegzaam ter zake bewezen is dat verweerder eene vaste bestelling deed, verklaart aanlegster eisch ongegrond, wijst haar af van hare aanspraken en veroordeelt haar tot de kosten van het rechtsgeding.

ERRATUM

In het nummer van 25 September i.l. (Nr 2) werd een arrest van het Hof van Verbreking gepubliceerd in date van 12 Juli 1938, (zaak Stad Antwerpen t/ Van Straeten en Co). In het dispositief van dit arrest is een betreurenswaardige drukfout geslopen, die onze lezers stellig zullen hebben opgemerkt en zelfs zullen hebben geredigeerd.

Er staat gedrukt: «Bevelen dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden in de registers van de «zoogezegde» Bestendige Deputatie», dan wanneer er natuurlijk hoeft te staan: «gezegde Bestendige Deputatie».

BIBLIOGRAPHIE

JACQUES DE VISSCHER, docteur en droit, lauréat du Concours Universitaire: Le Pacte de Preference. — (Brussel, Bruylant; Parijs, Librairie Générale de Droit).

Mr Jacques De Visscher geeft ons een uitstekende studie over het «Pact van Voorkeur». Tot hiertoe werd er over deze instelling enkel geschreven in de rechtsleer en de rechtspraak in verband met het kontrakt van verkoop. Doch nieuwe economische en juridische noodwendigheden zijn ontstaan en het «Pact van voorkeur» vindt nu ook toepassing in andere gelegenheden; bij voorbeeld: voorkeur om op aandelen in te schrijven. Het is, meenen wij, de eerste maal dat er een volledige studie gewijd wordt aan deze rechtsinstelling. Niet enkel een volledige doch ook een volmaakte studie. Het boek van den heer Jacques De Visscher is ongetwijfeld een meesterwerk. Gansch de rechtsleer, gansch de rechtspraak heeft hij nagezien, alle hypothesen heeft hij onderzocht, van alle moeilijkheden en toestanden geeft hij gezonde oplossingen, gegrond op vaste redeneering en een perfecte kennis van het recht. Dit boek is, meenen wij, een der beste op rechtsgebied dat in 1938 in België zal zijn verschenen. Het komt goed te pas gezien de problemen van de huidige tijden. Het is een wetenschappelijk werk, maar ook zal degene die een gegeven problema of een moeilijk geval moet oplossen, er de gevraagde oplossingen in vinden.

Ik aarzel niet te zeggen dat hij de stof hernieuwd heeft.

Ingevolge een algemeene rechtsevolutie neemt thans het handelsrecht, dat alles goed ingezien, toch maar een tak is van het Burgerlijk Recht, meer belang als het eigenlijk Burgerlijk Recht. Tot hiertoe had men de «pacten van voorkeur» enkel bestudeerd met het oog op het Burgerlijk Recht. In dit boek wordt er met omvang gesproken over die instelling in het Handelsrecht. Nadat schrijver alle mogelijke situaties, welke kunnen ontstaan ingevolge een dergelijk kontrakt, ontleend heeft in het Burgerlijk Recht, geeft hij in zijn tweede deel een gansch origineele en belangrijke studie over het recht van inschrijving op aandelen bij voorkeur. Verhouding tusschen de inschrijvers en de Maatschappij, bevoorrechte inschrijving, definitieve inschrijving en uitdooving van het recht van voorkeur, voorkeur van inschrijving bestudeerd onder oogpunt der verhoudin-

gen met de oude titels. In een zeker getal gevallen b.v. om eene zaak in eene familie te laten of om de tegenwoordigheid van mededingers te beletten, geeft men een contractueel recht van voorkeur aan sommige personen om de oude aandelen te koopen, voor het geval dat ze te koop zouden gesteld worden. Daar botsen tegen elkander verschillende belangen en principen: Vrijheid van den handel, openbare orde, enz. Dit moeilijk onderwerp werd ook met veel talent onderzocht door schrijver. Op sommige punten raakt zelfs de toepassing van het recht van voorkeur aan de Rechtsphilosophie. Bij voorbeeld: wanneer men de goede trouw van een der contractanten moet verdedigen tegen de anderen of zelfs tegen derden. Om zijn boek te schrijven, heeft Mr Jacques De Visscher een schoon doch moeilijk onderwerp gekozen. Voor een jonge jurist was het mischien een gevaar van zich aan dergelijk onderwerp te wijden. Doch het resultaat is daar, om te bewijzen, dat hij zijn onderwerp op de beste manier heeft bemeesterd. Zijn boek zou op zijn plaats zijn in de bibliotheek van elk jurist, bekommerd met de huidige problema's van Burgerlijk en Handelsrecht.

W. v. H.

WETGEVING

WETSONTWERP tot wijziging van de reeds bij de wet van 30 Mei 1931 gewijzigde wet van 14 Januari 1928 op de verlating van familie.

ONTWERP DOOR DEN STAAT OVERGEMAAKT

Eerste artikel. — Artikel 391bis van het Wetboek van Strafrecht (art. 1 der wet van 14 Januari 1928 op de verlating van familie, gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 30 Mei 1931) luidt als volgt:

«Met gevangenisstraf van acht dagen tot twee maanden en met geldboete van vijftig frank tot vijf-honderd frank of met een dezer straffen alleen, onverminderd, zoo daartoe termen zijn, de toepassing van strengere strafbepalingen, wordt gestraft hij die na, door een gerechtelijke uitspraak waartegen geen beroep of verzet meer openstaat, te zijn veroordeeld geworden om een uitkeering tot onderhoud te betalen aan zijn echtgenoot, aan zijn bloedverwanten in de nederdalende of in de opgaande linie, meer dan twee maanden vrijwillig in gebreke is gebleven de termijnen er van te kwijten.

» Wordt met dezelfde straffen gestraft de niet nalaving, in de bij de vorige alinea voorziene voorwaarden, van de verplichtingen bedoeld bij de artikelen 206, 207, 301, 340b, 340c en 349 van het Burgerlijk Wetboek.

Dezelfde straffen zijn van toepassing op den echtgenoot die vrijwillig, aan de uitwerking van de krachtens artikel 214b van het Burgerlijk Wetboek door den Rechter verleende machtiging de door die machtiging voorziene inkomsten, schuldvorderingen of opbrengsten van den arbeid geheel of gedeeltelijk onttrekt, en wel nadat tegen die machtiging geen verzet op beroep meer openstaat.

Art. 2. — Artikel 2 der wet van 14 Januari 1928, gewijzigd bij de wet van 30 Mei 1931, luidt als volgt:

«Wanneer een persoon, schuldenaar in de voorwaarden voorzien bij artikel 1, meer dan twee maanden in gebreke is gebleven, of zich onttrokken heeft aan de gevolgen van de machtiging door den rechter gegeven krachtens artikel 214b van het Burgerlijk Wetboek, wordt hij door den vrederechter ontboden ten verzoeken

van belanghebbenden of van het openbaar ministerie, en dit door middel van een aangeteekenden brief door den griffier geteekend en toegezonden met een bericht van ontvangst.

» De vrederechter neemt de verklaringen van partijen af en maakt daarvan een proces-verbaal op, dat hij aan den procureur des Konings overdraagt.»

Brussel, 20 Juli 1938.

BALIELEVEN

VLAAMSCH PLEITGENOOTSCHAP BIJ DE BALIE VAN BRUSSEL

Plechtige openingszitting op Zaterdag, 29 Oktober a.s.

Het Vlaamsch Pleitgenootschap bij de Balie van Brussel dat zijn werkzaamheden voor wat betreft de stage reeds aanvatte, zal het gerechtelijk jaar 1938-1939 officieel inzetten op 29 Oktober aanstaande.

De openingszitting zal als naar gewoonte plaats vinden in de zaal voor plechtige zittingen van het Hof van Verbreking, te 14.30 uur.

De openingsrede zal worden gehouden door Meester Hugo Geeraerts, met als onderwerp «Lof der Onpartijdigheid».

Het is overbodig er op te wijzen dat alle Vlaamsche confraters uit het Brusselsche, alsmede alle personen die belang stellen in den opbloei van het Vlaamsch Pleitgenootschap te Brussel, het zich tot plicht zullen rekenen aanwezig te zijn op de plechtige openingszitting.

Te 19.30 uur zal het gebruikelijk eetmaal doorgaan in de salons van het restaurant «Savoy», Waterloo-laan, 47.

De kosten voor deelname aan het feestmaal bedragen 100 frank, wijnen en dienst inbegrepen.

Voor deelname gelieve men het bedrag der kosten te storten op postcheck 30.64.28 van den secretaris, Mr A. Clerens, Lindendries, Assche.

VLAAMSCH CONFERENTIE DER BALIE BIJ HET HOF VAN BEROEP TE GENT

De Vlaamsche Conferentie der Balie bij het Hof van Beroep te Gent, zal de Plechtige Openingszitting van hare werkzaamheden 1938-1939, houden in de Gehoor-zaal van het Hof van Assizen, ten Gerechtshove, op Zaterdag, 22 Oktober 1938, te 15.30 uur zeer stipt.

DAGORDE :

Openingsrede door Mr G. Varendonck, Voorzitter; Redevoering door Mr E. Spanoghe : over Wapening en Strijd tegen Woeker;

Aanspraak door Mr De Cock, Stafhouder der Balie.

De heer Minister van Justitie heeft de Vlaamsche Conferentie de eer willen aandoen deze openingsplechtigheid bij te wonen.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

MEDEDEELINGEN

INTERUNIVERSITAIRE STUDIEDAGEN VOOR RECHTSWETENSCHAP

Door de Rechtsfaculteiten van de vier Belgische Universiteiten, worden interuniversitaire studiedagen voor Rechtswetenschap ingesteld.

Ieder jaar zijn er twee zittingen. Zij worden ingericht als een tweejarige cyclus, in de volgorde en in den zetel der hierna aangeduide Faculteiten :

Eerste semester van het eerste academisch jaar : Gent.

Tweede semester van het eerste academisch jaar : Luik.

Eerste semester van het tweede academisch jaar : Brussel.

Tweede semester van het tweede academisch jaar : Leuven.

De uitnodigingen worden uitgezonden door de Faculteit in wiens zetel de zitting plaats grijpt. Deze Faculteit stelt de dagorde vast en duidt minstens een verslaggever aan. In de mate van het mogelijke, kiezen de Faculteiten onderwerpen in de verscheidene takken van het Recht. Deze onderwerpen worden derwijze afgebakend dat zij in één enkele zitting kunnen worden afgehandeld.

Alle leden van het onderwijzend en wetenschappelijk personeel van de vier Rechtsfaculteiten worden op iedere zitting uitgenodigd. De Faculteit kan bovendien personaliteiten uitnodigen die tot de universitaire wereld niet behooren en die een bijzondere belangstelling voor het te behandelen onderwerp bezitten.

Alle vraagstukken die betrekking hebben op de inrichting van de studiedagen, worden beslecht door een Comité samengesteld uit de dekenen van de vier Rechtsfaculteiten. Deze vergaderen op verzoek van een onder hen, in den zetel van de Universitaire Stichting te Brussel.

De deken die belet is, kan zich laten vertegenwoordigen door een ander lid van de Faculteit.

Bijvoeglijke beschikking :

Wegens de verworven toestanden zal er ieder jaar minstens een Studiedag voor Bestuurlijk Recht worden ingericht, indien de belanghebbenden daartoe den wensch uitdrukken.

Indien aldus een overtallige studiedag nodig wordt, naast de voorziene zesmaandelijksche zitdagen, zullen de inrichters alle nuttige voetstappen aanwenden voor de vaststelling van den zetel waar deze supplementaire studiedag zal worden gehouden.

TAALONKRUID.

Appellante. — Eischeres in beroep.

...Haar verhaal tot vrijstelling der haar opgelegde boeten beperkt heeft. — Recours beteekent : 1) verhaal : schadeloosstelling. Verhaal nemen op...

2) Voorziening : voorziening in verbreking.

Vrijstelling van. Het gebruik van een genitief is hier verkeerd.

...haar voorziening tot de vrijstelling van de haar opgelegde geldboeten beperkt heeft.

Voor doel hebben. — Zich iets ten doel stellen (Van Dale), ten doel hebben.

Akte van obligatie. — Acte d'obligation : akte van schuldbekenten (Van Grieken, Bellefroid).

Voorafgaandelijke toelating. — Voorafgaande toelating.

Solidaire verbintenissen. — Hoofdelijk, hoofdelijkheid (B. W.).

Het voorgezien toezicht. — Voorzien, voorzag, heeft voorzien.

De moratorium. — Het moratorium.

Advokaat-generaal. — Advocaat-generaal.

Dagvaarding in tusschenkomst. — Assignation en intervention: dagvaarding tot tusschenkomst; dagvaarden tot betaling.

Overgaan tot de aanstelling. — Procéder à, wordt in het Fransch veel gebruikt, veel minder in het Ned., waar overgaan tot, beteekent: iets anders gaan behandelen, met iets anders beginnen. Er wordt dus ondersteld dat men reeds van een zaak gesproken heeft en dat men nu een andere gaat behandelen.

Als wanneer. — Pleonasme.

Vermogendheid. — Van Dale geeft wel «vermogend», niet «vermogendheid.

Solvabilité: goeioedheid (Bellefroid).

De weigering van den wissel te kwijten. — De weigering den wissel te kwijten.

Plichtig aan aftruggelarij. — Plichtig (Znd.) in de beteekenis van schuldig (Van Dale). Schuldig aan aftruggelarij.

Voor wat betreft. — Wat betreft.

Diensvolgens. — Dienvolgens.

Dat er dus plaats grijpt tot verdeelde verantwoordelijkheid, maar niet in de verhouding door de eerste rechter beslist. — Il y a lieu: (Gallas het is noodig; B. W. 356 er is grond tot; s'il y a (B. W. 1585), indien daartoe aanleiding bestaat.

Dat er dus grond is tot verdeelde verantwoordelijkheid, maar niet in de verhouding als beslist door den eersten rechter.

Verantwoordelijk (verantwoordelijkheid); door de eerste rechter (den eersten...); dient hervormt (hervormd); door de eerste rechter (den eersten).

Rechtbank van Koophandel van Antwerpen. — Te Antwerpen.

In het vonnis van de R. v. K. te Antwerpen (16 Mei 1938) wordt verschillende malen «is geweest» gebruikt, waar men in het Ned. liever «werd» of «is geworden» zou schrijven.

De geest door denwelken. — De geest waardoor. Ons bevoegd. — Wij bevoegd.

Aangezien het buiten kijf valt. — Buiten kijf is.

Wanneer men overweegt dat het slechts is op het oogenblik waarop de lading werd gelost dat de reeder het bestuur herneemt. — Que c'est seulement au moment où... que l'armateur reprend.

Wanneer men overweegt dat slechts op het oogenblik waarop..., de reeder het bestuur herneemt.

Het behoort van hem uitstel te verleenen. — Het behoort hem uitstel te verleenen.

Hoofdens. — Vind ik niet in Van Dale, Gallas, Koenen. B. W. 1079: pour cause de: uit hoofde van.

Mits stiptelijke bepalingen. — Stiptelijk is bijwoord; stipt: bijv. nw. en bijwoord.

Mits (voegwoord): onder voorwaarde.

Voorzetsel: door, onder.

Moyennant (Gallas) door middel van.

Op voorwaarde van stipte betalingen ofwel mits verweerder stipt de vastgestelde sommen op den aangewezen termijn betaalt.

Stondelijk. — Niet in Van Dale, Gallas.

Aanstonds, van stonden aan.

Uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal. — Niettegenstaande elke voorziening.

Handelswoonst. — Woonst (Znd); woning. Handelshuis.

Alleen de burgerlijke rechtsmacht beoogd werd. — Beoogen wordt weinig gebruikt in de beteekenis van «bedoelen», meer in den zin van «trachten te bereiken» (Van Dale).

Alleen de burgerlijke rechtsmacht bedoeld werd.

Met hare gebruikelijke juridictie naar gelang de waarde. — Met haar gebruikelijke bevoegdheid naar gelang van.

In voege zijn. — Zuidned. schrijftaal voor: in zwang, in gebruik, van kracht, geldig zijn.

Over het ingestelde verhaal te kennen. — Connaître de: van een burgerlijke rechtsvordering kennis te nemen.

En een geragezaak weleer eene nijverheid daartelt die niet in uitbreiding van den tekst. — Weleer: autrefois. Hier veeleer: plutôt; daartelt: germanisme.

En een geragezaak veeleer een bedrijf is dat niet, bij uitbreiding van den tekst.

Lokatieve meerder-waarde. — Meerwaarde, meerdere waarde, overwaarde.

Meerdere huurwaarde.

Kleinhandel, met dewelke. — Waarmede.

Ten goede laten komen van dengene die. — Aan dengene ten goede te laten komen die.

Rechtdoende tegensprekelijk. — Op tegenspraak (B. W. 263).

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 33. — 1 October 1938. — Prof. Mr J. C. Van Oven, Ons Burgerlijk Wetboek een eeuw oud. — Mr G. E. Lange-meijer; Strafrecht en verkeer (II, slot).

Nr 34. — 8 October 1938. — Prof. Mr C. W. Van der Pot; Belgische Staatshervormingsplannen (I). — Mr L. Van Praag, Een ander over paterniteitsacties en de kracht van daarop gewezen buitenlandsche vonnissen.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3543. — 2 October 1938. — Les Agences d'affaires et le Barreau, door L. Demay.

DEUTSCHES RECHT. — Nr 17/18. — 15 September 1938. — Reichsminister Dr. Frank zum V. Internationalen Prüfungs- und Treuhandkongress. — Reichsparteitag Großdeutschland, C. H. Wechmann. — Kampf für deutsches Volksrecht, Dr. Frank. — Das prüfungs- und Treuhandwesen in Deutschland und dem Auslande, Dr. Bucholz. — Die Mitwirkung der NSDAP in politischen Strafsachen, H. Barth. — Freimaurei und National sozialismus, Pieter Schwarz. — Die politische Umgestaltung in Südosteuropa, Dr. Janeff. — Vor dem Schauprozesz gegen Krnlenco und Paschukanis, Dr. Bockhoff.

De Vlijt, Nationalestr., 46, Antwerpen. A. Somville, best.